ԺԷ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4433 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 19/2 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1900 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 8 ՃԷՄԱԶԻՒԼ ԱԽԸՐ 1318 ԺԷ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4433

درعلیه ده غلطه ده (آره ولك) غزته سی اداره خانه سی

ՊՈԼԻՍ Ղալաթիա, Նորատունկեան խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "AREVELK„
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԹԵՐԹ
Ազգային, Գրական եւ Քաղաքական

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140	ղր.
» » »	վեցամսեայ	70	»
» » »	եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40	Ֆրկ.
» »	վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխադրէն փոստայի փող կ'ընդունուի, 115 դրուշի փոխ 100 դրուշի հաշուով:

Տեղական բդբաշարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի:

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի Խմբագրատուն:

ԳԱՒԱՌԱՅԻՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

(Թղթակցութիւն «Արեւելք»ի)

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐ.—Անատոլեան երկաթուղին երբ շինուած չէր տակաւին, Էսկի Շէհիրը գաւառային անշուք քաղաքներէ բնաւ տարբերութիւն մը չունէր. բլուրի մը կողին վրայ տարածուած մօտաւորապէս 2000 տունէ կը բաղկանար և տուներն ալ մեծ մասամբ երդիքներով ծածկուած էին. բնակիչները ամբողջովին Թուրք էին. Հայ ու յոյն քրիստոնեայ գաղթականներ կային, բայց անոնք ալ պանդոկներու մէջ կը բնակէին։ Սակայն յորմէ հետէ երկաթուղին շինուած է և կեդրոնը եղած է Կ. Պոլսոյ, Էնկիւրիի և Գոնեայի գիծերուն, ունեցած է այնքա՛ն ընդարձակում և զարգացում մը, որուն նմանը չենք գիտեր թէ ունեցած ըլլայ Փոքր Ասիական ո և է քաղաք մը։ Կայարանը որ քաղքէն 20 րոպէի չափ դուրս էր, հիմա կցուած է խճուղիին երկու կողմերը շինուած շէնքերով։ Մօտ և հեռու քաղաքներէ գաղթականութեան հոսանք մը եկած է, Նորանոր թաղեր կազմուած են, պանդոկներ և բաղնիքներ շինուած են, վաճառականութիւնը առաջ գացած է, այնպէս որ 15-20 տարի առաջ քաղաքը այցելողի մը բոլորովին անճանաչելի պիտի գայ։ Այժմ քաղաքս ունի 5000 տուն բնակիչ, որոնց 400ը Հայ, 200ը Յոյն, 100ը Եւրոպացի և մնացեալները Թուրք են. վերջին աւելցող Թուրք գաղթականները գլխաւորաբար եկած են Պուլկարիայէն և Խրիմէն։

Քաղաքս ծովուն երեսէն իբր 2380 ոտք բարձր կը գտնուի. դիրքը դաշտային է, օդը ամառը տաք և ձմեռը ցուրտ կ'ընէ և շատ տարափոխիկ. ամառուան մէջ ձմրան և ձմրան մէջ ամրան եղանակներ կ'ունենանք. մէկ օրուան մէջ շատ անգամներ քանի մը եղանակի կը փոխուի. այդ պատճառաւ ջերմ և նմանօրինակ հիւանդութիւններ անպակաս են. վազուն աղբիւրի ջուր գրեթէ չկայ. հանքային տաք ջուրէն պաղեցնելով կը խմէ ժողովուրդը։

Տեղային վաճառականութեան գլխաւոր տարրերն են՝ ցորեն, գարի, ափիոն, այծի մազ (թիֆթիկ) բուրդ և ծովափրփուր քար, որ ծանօթ է էսկի Շէհիր թաշը անունով. այս քարը քաղաքէս 6-8 ժամ դէպ ի արեւելք գտնուող հանքերէն կ'ելլէ ու սկիզբէն տեղւոյս վաճառականութեան գլխաւոր տարրը եղած է. քարը հանքէն հանուելէն յետոյ կը մաքրուի, կը յղկուի և սնտուկներով կ'արտածուի գլխաւորաբար Աւստրիա։ Թէ հանքերուն և թէ քաղաքին մէջ այս քարի գործով ապրուստ կը հայթայթեն իբր 3000 հոգի. պատրաստուած քարերը գնող և Եւրոպա ղրկողները հայ յանձնակատարներ են. միւս արտածելի նիւթերուն վաճառականութիւնն ալ Հայոց ձեռքն է մեծ մասամբ, իսկ եւրոպական ապրանքներու վաճառականութեան մէջ Թուրքերը կարեւոր տեղը կը բռնեն։

Հայերը գաղթած են Սիվրիհիսարէն և Բէօթահիայէն, բայց գաւառային գրեթէ ամէն քաղաք իր ներկայացուցիչը ունի հոս, օրինակի համար Կեսարիա, Սըվազ, Ամասիա, Էրզրում, Պիթլիս, ևայլն, ևայլն։ Կը խօսին Թուրքերէն. Սիվրիհիսարցիք միայն խիստ խառնակ հայերէն մը կը խօսին, որուն հետաքրքրական կողմերը կրնան առանձին յօդուածի մը նիւթ հայթայթել։ Ունին փայտաշէն եկեղեցի մը, վերջերս քարաշէն և բաւական ընդարձակ եկեղեցի մըն ալ շինուեցաւ, բայց տակաւին լրացած չէ։ Եւ եկեղեցւոյ շրջափակին մէջ՝ աղջկանց և տղոց մէկ մէկ դպրոցներ։ Կը ցաւինք ըսել որ այս դպրոցները երկար ատենէ ի վեր շատ անխնամ թողուած են, հակառակ կարող և ուսումնասէր ազգայիններու գոյութեան։ Չենք գիտեր թէ ինչո՞ւ այդ հարուստ ազգայինները, իրենց զաւակներուն համար խնայել չեն գիտեր և ծանր ծախքերու յանձնառու ըլլալով կը ղրկեն Կ. Պոլիս բարձր գոլէճներ, և տեղային դպրոցին զարգացման հոգը բնաւ չեն ստանձներ, որուն հետեւանքով հարիւրաւոր հայ մանուկներ կը մնան անուս։ Ինչո՞ւ այդ ինքնասիրութիւնը. բաց ի իրենցմէ որո՞ւ վնասակար ըլլալ կը կարծեն արդեօք կրթական գործին բարւոքման հոգը։ Կը ցաւինք ըսել դարձեալ որ դպրոցներու երկարամեայ անխնամ թողուելուն հետեւանքով հոս զարգացած երիտասարդութիւն չունինք. երիտասարդները իրենք զիրենք տուած են զուարճութեան և չուայտութեան, ազնիւ նկարագիրը կը պակսի անոնց մէջ։

Քաղաքս իր չուրջը ունի 11ի չափ հայ գիւղեր ալ, որոնց, ինչպէս նաև Սիվրի Հիսարի և Բէօթահիոյ վրայ տեղեկութիւններ ուրիշ առթի մը կը թողում։

Քաղաքիս մէջ, իր առեւտրական կարեւորութեանը պատճառաւ, օտար հաստատութիւններ մասնաճիւղեր ունին։ Նիւ-Եորք Լայֆ, Լ'Անքըր, և Իւնիոն կեանքի և հրդեհի ապահովագրական ընկերութիւնները, Կ. Նայտինկէր Սինկըրի կարի մեքենաներու ծանօթ տունը իրենց ներկայացուցիչները ունին հոս։

Ս. Ս. ՏԻՆԿԻԼԵԱՆ

* * *

ԽԱՐԲԵՐԴ.—Պետրոս վարդապետ Դատիմի ու Սեւրաւերիի վանքերէն երկու հարիւրական չարեկ հացահատ հաւաքեց, ամիս մը ետքն ալ քսանական լիդր բամպակ պիտի ժողվէ այդ վանքերէն, որոնց քովերը իրմէն զատ ալ ուրիշ մէկը չուզեր երեւալ։ Այս վանքերը երսուն տարիներէ ի վեր ու աս տարի ալ, վարդապետին ու իր պահած ընտանիքներուն սեպհականութիւնը եղած են ու պիտի մնան։ Մէկը չկայ, որ հաշիւ պահանջէ անկէ, ժողով չկայ, ժողովականութիւն ցրուած, մարդ մըն ալ չկայ վերջապէս Հայր Սուրբին ապրած տանը մէջ, որ Խարբերդցիներուն առաջնորդարանն է։

Ժողովուրդը եկեղեցիէն քէն բռած է. մարդ չայցելեր ասոնց, լսօք չեն լսեր, քարոզ, յորդոր, խրատ, երբե՛ք, երբե՛ք։ Ժողովուրդը չուզեր նոյն իսկ տեսնել թէ՝ իր դպրոցին դուռը պատին ո՛ր կողմը բացուած է։ Մուշեղ վարդապետին անցած անգամին ակնարկած դպրոցը, ցածկեկ իր ձեղունովը, այլ բեղուն իր տալու խոստացած արդիւնքովը, այդ դպրոցը Ս. Յակոբ Թաղին մէջ կը գտնուի վերջապէս անտարբերութեան երեսէն։

—Գարունէն ի վեր կարմրախտի համաճարակ մը պզտիկներու աշխարհէն շատ զոհեր տարաւ ու շատ գերեր ամայացուց։ Կարմրախտը հիմա ալ դեռ իր բուռն թափին մէջ է ու բժիշկներու դեղագրերը անզօր կը մնան անոր առաջքը առնելու։ Այդ պատճառով դպրոցներու բացումը տեղ տեղ կ'ուշանայ։

—Լերան հունձքը աւելի լաւ եղաւ քան դաշտինը։ Պտղաբեր տարի մը կ'անցնի. լեցուն խաղող կայ այգիները։

—Միսիոնարները ձեռնարկեցին շինել իրենց դպրոցները շատ աւելի փառաւոր ձեւերով։ Ս. Յակոբ Թաղը որ միսիոնարական շրջանակն է, այս պահուս վարպետի ու բանուորներու եռ ու զեռ մը կայ։

—Երէկ ու այսօր Սըվազի Փրանսական հիւպատոսը այս կողմերը այցելեց, գրօսական պտոյտի եկած ըլլալով։

ԱՐՋԱԿՈՒՐԴԻ ՆՕԹԵՐ

ՂԱՐԱԽԱՆԻ ԱԾԽԱՀԱՆՔԵՐԸ

1. Մեկնում.—2. Լեռնային ուղին, Եզեան աղբիւրը եւ բուսականութիւն շրջակայ վայրերու.—3 Լեռնային լիճ մը.—4. Օրեւան Եայլայի մէջ.—8. Դէպի Ղարախան։

Բ.

Լճին ու շրջակայ վայրերուն նկարը կ'առնեմ հաստատադէտ գործիքով, ինչպէս նաև համայնատեսիլ պատկեր մը։ Ժամը 10ին կը մեկնինք լիճէն՝ հասնելու համար մէկ ժամ հեռու գտնուող Եայլան, ուր մտադիր ենք գիշերը անցընել։ Կ'իջնենք հովտին մէջ և հազիւ թէ լիճը աչքերնէս կը հեռանայ, կը տեսնենք մեր առջեւ անոյշ ջուրի բազմաթիւ ակեր, որոնք կանանչազարդ քարերու տակէն կը բղխին և միանալով քիչ վարը ջուրի մեծ հոսանք մը կը կազմեն։ Սառնօրակ այդ ջուրերէն կը խմենք անյագաբար։ Նուխկներ իրենց լայն տերեւներով կը ծածկեն վայելչապէս աղբիւրներու այս հոյլը, անմոռուկն ու հրանունկը կը գեղեցկացնեն վայրը և կ'աւելցնեն տեղւոյն բոյրն ու հրապոյրը, քարեր մամուռ են հագեր և տեղ տեղ տեսնուող պտերն ալ գտեր է այս տեղ իրենց համար պէտք եղած խոնաւութիւնը։

Հետեւելով լիճէն բղխող առուակին ընթացքին մէկ ժամու հաճելի ճամբէ մը ետքը Եայլան կը հասնինք, ուր իրարանցում մը կը սկսի անկոչ հիւրերուս գալստեան առթիւ։

Եայլան ամարանոց է ուր սառ աղբիւրները առատ են և խոտը ընտիր է։ Գիւղացիք ամառուան քանի մը ամիսները կ'անցընեն այդ տեղերը խիստ նախնական քարաշէն բնակարաններու մէջ և կը զբաղին կաթնային տնտեսութեամբ, պատրաստելով իւղ, պանիր, ևն.։ Վտակին եզերքը քարէ կարկառներ կը տեսնենք։ Լազերու մակաղատեղն է այն։ Մանուկներու խումբը չուրջ կը պատէ և հետաքրքրական աչքերով կը դիտէ զմեզ. չափահասները չեն մօտենար և չեն իսկ ուզեր մեր ներկայութեան պատճառը իմանալ։ Գիշերելու համար տեղ մը գտնելու պահանջին առջեւ անտարբեր կը մնան մարդիկ։ Մեծ դժուարութեամբ կը ցուցուի մեզ փոքրիկ հիւղ մը ուր կը փոխադրենք մեր իրերը և ըստ պատշաճի կը կահաւորենք զայն։ Մեծ ուսումնասիրութեան պէտք չկար յայտարարելու համար թէ այդ խրճիթը Եայլայի հովիւին կը պատկանէր։ Կոշտ ու կլոր քարերէ շինուած այս կարկառը ունէր տանիք մը, որ կը հանգչէր դաւաղանի հաստութեամբ ձողի մը վրայ, երկու պատուհաններ վերէն լոյս կը մատակարարէին խրճիթին։ Կահաւորութեան մէջ բաժին ունէին 2 զոյգ դրեխ, մէկ պարկ բուրդ, 2 փունջ ծաղիկ՝ անշուշտ դեղի համար պահուած։ Հազիւ թէ մեր հանգիստը գտած էինք, ահա՛ շփոթութիւն մը կը բարձրանար խրճիթին դրան առջեւ. ձայները երթալով կը մօտենային։ Նախիրը դարձած էր և կենդանիները կը մտնէին պատկից մակաղին մէջ։ Հովիւը տաք վիճաբանութիւն մը սկսած էր իր մարդոց հետ, որոնք անխորհրդաբար իր խրճիթը մեր տրամադրութեան տակ դրեր էին, կը սպառնար զմեզ հանել մեր ապաստանարանէն։ Մարդուն երեւոյթը ահաւոր էր. դէմքը գայրոյթի և յուսահատութեան ահսկալի արտայայտութիւն ունէր։ Կարգը մերն էր այժմ անտարբեր ըլլալու, եւ մինչ հովիւը սուր ակնարկներ կը նետէր մեր վրայ, մենք ալ աւելի կը տեղաւորուէինք։

Այդ իրիկունը Եայլային բարիքը վայելելէ վերջը հանգստացանք, խղճալով մինչ հովիւին վրայ որ ստիպուած էր ցուրտ գիշերը բացօթեայ անցընել, տեղ մը չգտնելուն պատճառաւ։ Վերջին պահուն հետաքրքիր այցելութիւն մը կ'ունենանք. —կով մը կու գար ակնարկ մը ձգելու խրճիթէն ներս կամ գիշեր բարի մաղթելու իր հովիւին, և կամ իր տիրոջ անպատսպար մնալուն չարժանիքը իմանալու։ Կէս գիշերին ալ աներեւակայելի շփոթութիւն մը կը բարձրանայ հիւղակին չուրջը, սկսելով պատկից մակաղէն, ամէն վայրկեան երկիւղ կը կրենք թէ մեր քարէ բոյնը կրնայ փլչիլ։ Տասնեակ ցուլեր հալածանքի արշաւի մէջ են, սոսկալի գոռում գոչումով, որուն լեռները արձագանգ կու տան։ Մէկ ժամ կը տեւէ այդ աղմկալից պայքարը, նոյնչափ ժամանակ ալ մեր տագնապալից արթնութիւնը։

Կ'արթննանք ժամը 9ուկէսին. ցուրտը սաստիկ է, մշուշի ծովի մը մէջ կը գտնուինք, որ հետզհետէ կ'իջնէ. խոնաւ ցուրտը կը տղկէ մեր ոսկորները։ Եայլայէն կը մեկնինք առաւօտուն կանուխ երբ նախիրը լերան կողն ի վեր կ'ելլէ, հովիւը կը սեղմէ իր ակռաները և կը սեւեռէ աչքե՛րը մեր վրայ, չմոռնալով թէ վերադարձին հաճելի անկրնկալ մը պիտի ունենայ։

Ուղին դէպի հիւսիս է. կ'անցնինք Գավաք Թէփէի, Զիթհանքի մօտէն։ Ճանապարհը լեռնային է, շրջակայ վայրերը զուրկ անտառէ, ամբողջ տարածութիւնը ծածկուած է խոտաւէտներով, որոնք այժմ ծաղկած են և սար ու ձոր դեղին կը ներկեն անթառամի վառ գոյնին հետ։ 2½ ժամ ետքը կը մտնենք Օվաճըգի դաշտակը, ուսկից չարունակելով մեր ուղին կ'անցնինք Պաչ Բէնտէ, Գարա Գայայէ, զառի վեր, զառ ի վայր տեղերէ և կէսօրէն երկու ժամ յետոյ կը հասնինք Ղարախանի ածխահանքերուն մօտ գտնուող վրանները, ուր պաշտօնեաներու կողմէն սիրալիր ընդունելութիւն կ'ըլլայ մեզ և բնակութեան համար վրան մը կը յատկացուի։

Գ. ՃԻՒԼՐՃԵԱՆ

ՀԵՐՔՈՒՄ ՄԸ

Արեւելքի 4352 թուոյն մէջ մեծ զարմանքով կարդացի «Կիրասոնի վարժարաններուն չուրջը» վերնագրով և «Իրազեկ» ստորագրութեամբ հրատարակութիւն մը, 4334 թուոյն Ազգային լուրերու բաժնին մէջ Կիրասոնէն երեւցած գրութեան մը միայն քանի մը կէտերու մասին։ Արդարեւ չէի ուզեր այս խնդրով զբաղեցնել օրաթերթիդ ընթերցողները, բայց ի հանդարտութիւն մտաց և ի յայտնութիւն իրականութեան, կը խնդրեմ խմբագրութենէդ իբր պաշտպան ճշմարտութեան և սատարող յառաջդիմութեան որ հաճիք ներկայս որքան կարելի է փութով հրատարակել, զի արդէն մի քիչ յապաղած է իբրեւ ամարանոց տեղս գտնուելուս պատճառաւ։

Պ. Իրազեկին բրած դիտողութիւնը՝ գրածիս միայն քանի մը կէտերու մասին՝ ուշի ուշով կարդացի. դժբաղդաբար ցաւելով կը յայտարարեմ թէ ճշմարտութիւնը բոլորովին քօղարկուած տեսայ։ Երկու անգամ երկուք չորսի պէս զօրաւոր կերպով համոզուած եմ թէ իր անուղիղ դատած կէտերն ալ միւսներուն նման իբրեւ ճշմարտապէս գրուած պիտի ուզեր ընդունիլ, սակայն իր քննադատականը՝ ուր աշխատուած է գրուածքը ծրգճիմ փաստերով և քանի մը հարցաքննութիւններով լեցնել, ինծի հաւաստալ կու տան թէ կամ հոգաբարձութեան պաշտօնակիցներէն և կամ ասոր ջերմ պաշտպաններէն է. անկասկած եմ թէ թերեւս իր գրող մը ըլլալը չգիտցողներուն խմացնելու համար՝ գիտակցաբար արդարութիւնը կը քօղարկէ. մինչդեռ ընդ միշտ կը փորձուիմ ըսել թէ գուցէ ինքզինքը թեկնածու ներկայացուցած ըլլայ յառաջիկայ տարեշրջանին պաշտօնէից ընտրութեան առթիւ։

Պ. Իրազեկը կ'ըսէ. «Չեմ ժխտեր Զայրմայր էֆ.ի կարգապահութեան մասին ունեցած կարողութիւնը, այդ առթիւ գովեստի արժանի է. բայց տնօրէն դասատուէ մը պահանջելի առաջին պայմանները բարոյական դաստիարակութիւն և ուսումնական յառաջդիմութիւն պէտք էին ըլլալ. իր պաշտօնավարութիւնը համապատասխանա՞ծ է այս պահանջմանց», կը հարցնէ ինծի։

Ինչպէս կ'երեւայ, Զայրմայր էֆէնտիի կարգապահութեան մասին գովեստով կը խօսի և կը տարակուսի անոր բարոյական դաստիարակութեան ու ուսումնական յառաջդիմութեան մասին, բայց Պ. յօդուածագիր որ ինքզինքը հետաքրքիր և բաներուն մէկը ցոյց տալ կ'ուզէ, ինչո՞ւ չկարդացած կը ձեւացնէ Արեւելք օրաթերթին մէջ քանիցս հրատարակուած «Արմենակ» ստորագրութեամբ յօդուածները, որոնք արդարապէս գրուատելով Զայրմայր էֆ.ի արժանիքը՝ կրթական գործին յառաջդիմութեանը իբրեւ յամառ և խղճամիտ աշխատող մը, կարող և հոգածու դաստիարակ մը օգտակար եղած ըլլալը կը չեշտէին, ինչ որ լաւ կը յիշեն թերթիդ ուշիմ ընթերցողները որոնք այնչափ մոռացկոտ չեն. սակէ զատ ինչո՞ւ կը մոռնայ դեռ քանի մը ամիս առաջ Սուրհանդակի մէջ երեւցած գովեստները անոր բարւոք պաշտօնավարութեան մասին. կարծեմ թէ այսչափը բաւ է Զայրմայր էֆ.ի կարողութեանը վրայ Պ. Յօդուածագրին ունեցած տարակուսանքը փարատելու. սա ճշմարիտ է թէ, անոր ձեռնհասութիւնը ամէն տարակոյսէ վեր է. անիկա աշխատած է ծնողքներէ աւելի աշակերտներուն բարոյականին նախանձախնդիր ըլլալ, որով շատ անգամ անոնց արդար գովեստին ու անկեղծ շնորհակալութեան արժանացած է. պզտիկ ապացոյց մը այս մասին. Զայր էֆ. հրաժարելէ վերջ գտնուեցան այնպիսի պատուաւոր ազգայիններ, որոնք չուզեցին առաջին առթիւ վեցամսեայ թոշակնին վճարել Տնօրէն էֆ.ին բացակայութեան համար, որուն ներկայութիւնը խիստ օգտակար և անհրաժեշտ կը ճանչնային, բայց վերջապէս հոգաբարձութեան դէմ դժուարութիւններ յարուցանելէ վերջ՝ կը նախընտրեն վճարել գէթ զաւակնին փողոցը չձգելու համար, և այս այսպէս ըլլալով հանդերձ հոգաբարձութիւնը իրականին հակառակը կ'իմացնէ թաղականութեան, որով Զայրմայր էֆ. անպատեհութիւններու ծնունդ չտալու համար նախընտրելի կը սեպէ իր հրաժարման պատճառները բացատրող նամակ մը մատուցանել։ Պ. Իրազեկը կ'ըսէ նաև «Անձ մը պաշտպանելու հիւանդութենէն բռնուած մէկէ աւելի անձեր վըրպարտելու սխալ գրութեան հետեւած էք։» Ո՛րքան զարմանալի և հակասական գրուածք. ընդհակառակը՝ ճշմարտութիւնը պաշտպանելու հաճելի և սիրելի հիւանդութենէն բռնուած՝ և ոչ ոք զրպարտած ըլլալով՝ կատարելապէս վստահ եմ թէ ուղիղ գրութեան հետեւած եմ, ինչ որ տեղացիք ցաւելով կը խոստովանէին անկողմնակալ և արդարացի գրութիւն մը կարդացած ըլլալնին։

Պ. յօդուածագիրը կ'ըսէ. «Մօտէն գիտակ՝ չեմ վարանիր չեշտել թէ առժամեայ տնօրէնը, որչափ գիտակ Փրանսերէն բառերու ու վաճառականական նամակներ գրելու, նոյնչափ ևս գործնական փորձառութիւն ունեցող մըն է դասաւանդութեանց սկզբունքներուն։» Արդարեւ առժամեայ տնօրէն էֆ.ն լուրջ, կրթասէր և պատուաւոր ազգային մըն է, բայց տնօրէնութեան պաշտօն վարել. կարող չէ. միայն հաւանական է որ երկարժամանակեայ պաշտօնավարութեամբ գործնական փորձառութիւն մը ստանայ։

Ամէնէն վերջը կ'աւելցնէ նաև. «Կիրասոնի վարժարանին ներկայ վիճակը ցաւալի չէ, տարւոյս սկիզբէն ինչ ուղղութեան որ կը հետեւէր, նոյնը կը շարունակուի ամենայն կանոնաւորութեամբ, ևայլն։» Պ. Յօդուածագիրը գոված էր արդէն Զայրմայր էֆ.ի կարգապահութիւնը. արդ կը հարցնեմ իրեն երբ դպրոցին կարգապահը, ղեկավարը կը հրաժարի, հաւատալի՞ բան է որ տարւոյն սկիզբէն ինչ ուղղութեան որ կը հետեւէր նոյնութեամբ շարունակուի ամենայն կանոնաւորութեամբ. միթէ գեղծումներ չէ՞ն պատահիր, զորս իմացած եմ ստոյգ աղբիւրներէ։ — Պարզ կերպով կրնանք դպրոցն ալ նաւի մը նմանցնել դիւրին է, մեր Պ. Իրազեկը թող հաճի պահ մը երեւակայել նաւու մը վիճակը, որ զրկուած է իր ձեռնհաս ու ճարպիկ նաւապետէն։

Գ. Յ. ԶԸՐՏԱԲԼԵԱՆ

Յ. Գ.— Դեռ երէկուան Արեւելքի մէջ Կիրասոնի գործեր վերնագրով յօդուած մը տեսնուեցաւ Ն. Պ. Վ. ստորագրութեամբ, ուր չեշտուած էր յիշեալ Զայրմայր էֆ.ի անընդհատ աշխատութիւնն ու օգտակար հանդիսանալը։ Գ. Յ. Զ.

Քաղաքական Լուրեր

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԾԱՆՈՒՑԱԳԻՐԸ

Լոնտոն, 26 սեպտ.— Լոնտոնի գերմանական դեսպանատունը այս իրիկուն հերքել տուաւ երկու լուրեր որոնք չըրջաբերութեան հանուած էին՝ մէկը Շանկայի և միւսն ալ Ուաշինկթընի մէջ։ Առաջինը, առջի գիշերը Մօռնինկ բոսթի հեռագրուած, կ'ըսէր թէ Գերմանիա կը պատրաստէր վերջնագիր մը ուղղելու Չինու՝ պահանջելով որ Չին, քանի մը ժամուան պայմանաժամով, յանձնէ Բէքինի ոճիրներու գլխաւոր թելադրիչները. Նաև թէ Չին եթէ մերժողական պատասխան տայ, Գերմանիա անմիջապէս պիտի գրաւէ Շանկայի և Եանկ-Չէի գետաբերանին տիրող ամրոցները։ Այս լուրը կ'երեւայ թէ յերիւրանք մըն է, եւ պաշտօնական հերքումին բածին նայելով «տօր նպատակն է ցրտութիւն մը առաջ բերել Անգլիոյ և Գերմանիոյ միջեւ»։ Երկրորդ լուրը որ այս առտու հրատարակուեցաւ Լոնտոնի բոլոր լրագիրներուն մէջ, Ուաշինկթընէն հեռագիր մըն է ծանուցանող թէ, Լոնտոնէն առնուած հեռագրի մը նայելով, Լորտ Սոլզպէրի բերանացի պատասխան մը տուեր է գերման դեսպան Հացֆէլտ կոմսին՝ Մ. Նահանգաց պատասխանին յարեւմանը։ Այդ լուրն ալ այս իրիկուն բացարձակապէս կը հերքուի թէ՝ Լոնտոնի գերման դեսպանատան և թէ Անգլիոյ արտաքին գործոց պաշտօնարանին կողմէ։ Այս իրիկուն Լոնտոնի պաշտօնական շրջանակներուն մէջ կ'ըսուի թէ Լորտ Սոլզպէրիի պատասխանին ուշանալուն միակ պատճառը այն է որ Անգլիոյ նախարարապետը կ'ուզէ Գերմանիոյ արտաքին գործոց պաշտօնարանէն ճշդել ծանուցագրին կարգ մը կէտերը։ Անգլիոյ պատասխանը որ կամ հասած է և կամ հասնելու վրայ, կասկածի առիթ չի տար, վասն զի պարզապէս կ'ընդունի Գերմանիոյ առաջարկութիւնը։ Թայմզ կ'իմանայ թէ ատկէ աւելին ալ է։ Անգլիա բոլորովին ու ամ-

---

—)(3)(—

ՄԱՔՍ ՆՈՐՏԱՈՒ

ԸՆԿԵՐԱԲԱՆԱԿԱՆ ՆՈՐՕՐԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵ Ր

Ա.

ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

Կը հարցնեմ թէ ի՛նչ բանի կրնայ ծառայել երիտասարդին Ովրատիոսով ու Հոմերոսով սնած ըլլալը։ Ի՞նչ առաւելութիւն մը պիտի հանէ Իփիգէնիիին համար խանդավառուած ըլլալէն։

Հոդ, մեր մտաւորական կեանքին մէջ ցաւալի պակաս մը կայ որ, ճշմարտապէս, պէտք չէր որ երկար տեւէր ալ։ Այնպիսի դպրոց մը կ'երազեմ որ միայն յատկապէս յաջողութեան պիտի պատրաստէր։ Անտարակոյս, մարդեր ալ կան որ յաջողութեան կը հասնին առանց նմանօրինակ պատրաստական դպրոցի մը, ասիկա բան մը չի յայտներ իմ գաղափարիս ճշդութեանը դէմ։ Հին ժամանակներուն, այն երկիրներուն մէջ ուր դպրոց չկար, առանձին ու բացառիկ կերպով՝ եղած են նաեւ գիտուններ որ իրենց ուսմունքը կ'առնէին առանց ուսուցումի ու առանց դուրսէն օգնութեան, միմիայն իրենց աշխատութեամբը։ Բայց ո՛րքան դժուար է ասանկ առանձին ուսում մը։ Ո՛րքան ժամանակ կը կորսնցնէ մարդ առանց կարեւորութեան ու առանց շահի։ Քանի՛ քանի՛ սխալներու ենթարկուած է։ Ո՛րքան անկատար ու սահմանափակ է նոյն իսկ ամէնէն նպաստաւոր պարագային մէջ եղած արդիւնքը։ Ընդհակառակը, ուսուցիչ մը կը հարթէ ճամբան, դպրոցի աւանդութիւն մը դէմ կը դնէ սխալանքներուն ու խելքի փչած բաներուն։ Ինքնաշխատութեամբ յաջողութիւնը ընձեռած մարդիկ ցաւով պիտի հաստատեն, երբ անգամ մը հասած են նպատակին ու ա՛լ ճամբուն ծայրը ընդգրկած, թէ ի՛նչ ծուռումուռ տեղեր, ի՛նչ դժուարին մագլցումներ, ի՛նչ տաժանելի անցքեր պիտի խնայէին զիրենք փորձառու առաջնորդ մը ըլլալ կամ տեղերու վերիվերոյ ծանօթութիւն մը տալ իրենց։

Նախ անմիջապէս որոշենք սա կէտը. իմ յաջողութեան դպրոցս աղջիկներու դասարաններ չպիտի ունենար։ Կինը երջանիկ բաղդը ունի պէտք չունենալու դասերու՝ այդ գիտութեան մէջ։ Բնութիւնը զայն օժտած է բոլոր կարեւոր ծանօթութիւններով՝ կեանքին մէջ յաջողութեան հասնելու համար, ու այն փոքր արուեստները զորս ինքնածին վիճակի մէջ չպիտի կրնար ունենալ, քիչ ատենէն կը սորվի զանոնք բոլորովին առանձին։ Ընկերական արդի վիճակին մէջ, կիներուն մեծագոյն մասը տեսակ մը յաջողութեան միայն կը տենչայ. կ'ուզեն հաճելի երեւալ մարդուն։ Այս նպատակին հասնելու համար, բաւական է իրենց սիրուն ըլլալ կամ ինքզինքնին երեւալ տալ։ Ասոր հակառակ փոքերը դժբաղդ քմահաճոյքը ունեցած են ստեղծելու երիտասարդ աղջիկներու բարձր դպրոցներ։ Հոն խեղճ արարածներուն կը սորվեցնեն գծագրել, ամուր հարուածել դաշնակը, ծաղրելի չեշտով մը ձախաբանել օտար լեզուները ու իրարու հետ շփոթել պատմական թուականները, այսինքն ճշմարտապէս կը սորվեցնեն հոն, բոլոր ինչ որ, քիչ ատենէն, սարսափի առարկայ մը պիտի դարձնէ զիրենք այրերուն համար։ Ասանկ դպրոցներու ծրագիրը միայն կրնայ ծագած ըլլալ ծերացած թթուած աղջիկներու խելապատակին մէջ կամ քէնոտ pénardներու սաստիկ տենչացող լուծելու վրէժը այն հարուածներուն, զորս իրենց սիրելի կէսերը բաժնած են իրենց։ Այդ յատակագիծը ցոյց կու տայ կնոջ կեանքին նպատակին մասին կատարեալ անգիտութիւն մը։ Արեւելքցիները, իրենց հին ժառանգական իմաստութեան մէջ կը հասկնան այդ նպատակը աննմանապէս աւելի հանճարեղ կերպով մը։ Անոնց մէջ, երիտասարդ աղջիկը ուրիշ բան չի սորվիր բայց եթէ երգել, պարել, վին զարնել, այսինքն կը սորվի բոլոր այն ճարտարութիւնները որ զինքը ցանկալի կ'ընեն մարդուն համար, որ իրեն կ'ընծայեն առիթը ցոյց տալու իր հրապոյրները նպաստաւոր երեւոյթի մը տակ, որ պիտի սիրցուենեն ու յաւիտենապէս իրեն պիտի կապեն տան իր կեանքին արու ընկերը։ Մեր Արեւմուտքի խեղճ երիտասարդ աղջիկները արուեստականօրէն արգիլուած են, տիրող դաստիարակութեան մեթոտովը ինքզինքնին թողուլ իրենց բնազդին, որ սակայն ապահովապէս կ'օգնէ իրենց քան բոլոր ակնոցաւոր ու անակնոց ուսուցիչները վարժարաններուն մէջ։ Դպրոցին յիմար անպտուղ շրջանը լրացնելէն վերջ է որ միայն կրնան ազատօրէն հնազանդիլ իրենց բնական մղումին ու պատշաճօրէն զարգանալ։ Այն ատեն ինքնաբերաբար կը սորվին արուեստը չպարուելու կամ գոնէ բրինձափոշիով գեղերեսուելու, յուզումներ արթնցնող հագուստներ կրելու, քալելու, կանգուն կենալու, այնպիսի կերպով մը նստելու՝ որ իրենց հագուստին ձեւին աչքառու տեղը մասնաւոր յայտնութեամբ մը երեւայ։

(Շարունակելի)

բողջութեամբ կ'ընդունի Ֆոն Պիւլով կոմսին տեսութիւնները, որոնք ինչպէս յայտնի է, Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարարին գաղափարներուն արտատպութիւն են։

Ի՞ՆՉ Կ'ԸՍԵՆ ՊԷՐԼԻՆԻ ՄԷՋ

Պէրլին, 26 սեպտ.—Հոս բացարձակապէս կը հերքուի այն զրոյցը թէ Լորտ Սոլզպէրի մերժած ըլլայ Գերմանիոյ առաջարկութիւնը։ Իրազեկ լրագիր մը կը յայտարարէ թէ Անգլիոյ պատասխանը հազիւ քանի մը օրէն պիտի հասնի։ Կը հաստատուի թէ Ռուսիա ու Ճաբոն, հաւանելով հանդերձ առաջարկուած քննութեան, համակարծիք չեն Գերմանիոյ՝ սա կէտին վրայ թէ Բէքինի օտար դեսպաններուն կողմէ ցոյց տրուելիք պարագլուխները Տէրութեանց տրամադրութեանը տակ պէտք է դրուին, բանակցութիւնները չսկսած։ Հոս կը յայտարարուի թէ ո և է տեղեկութիւն չկայ այն վերապահումներու մասին, որոնցմով Ֆրանսա հաւանած է Գերմանիոյ առաջարկութեան։ Քանի մը իրազեկ գերման թերթեր կը փութան յայտարարել թէ Գերմանիոյ առաջարկութիւնը Տէրութեանց կողմէ ընդունուած ըլլալով, գործադրութիւնը միայն մնացած է։ Կէս-պաշտօնական Նորդ Դոյչէ Ալկեմայնե Զայթունգ կ'ըսէ թէ Գերմանիոյ արտաքին գործոց Նախարարութիւնը ինչ որ կարելի է, ըրած է, Վալտէրսէ կոմսին գործը դիւրացնելու համար։ Սթրազպուրկ փոխադրանաւէն զատ, գերմանական երկրորդ արշաւախումբը ամբողջութեամբ Թաքու հասած է։ Ասկէ պիտի հետեւի որ Թաքուի, Բէյ-Թանկի ու Թիէն-Ձինի մէջ գերման զինուորներուն թիւը կը բարձրանայ 10,950ի որոնց մէջ չեն Բէքին գտնուող 2500 նաւազները, Ձին-Թաոյի 1500 նաւազները և Շանկայի 400 հետեւակները։ Այդ կերպով Չինական հողին վրայ գերման զինուորներուն թիւն է 15,350 որ հոկտեմբերը չաւարտած 22,000ի պիտի հասնի։ Ուաշինկթընէն հեռագրուած այն լուրին առթիւ թէ Բէքինի ամերիկեան դեսպան Պ. Քոնկըր հրաման ստացեր է միջնորդի դեր կատարել Չինու և Տէրութեանց միջեւ, Քէօլնիշէ Զայթունգ կէս-պաշտօնական զեկոյց մը կը հրատարակէ՝ ծանուցանող թէ Պէրլինի մէջ բնաւ տեղեկութիւն չկայ թէ Մ. Նահանգաց պաշտօն յանձնուած ըլլայ՝ այդ տեսակ բանակցութեանց ձեռնարկելու համար։

ԹՈՒԱՆ ԻՇԽԱՆԻՆ ՀՐԱՄԱՆԱԳԻՐԸ

Շանկայ, 24 սեպտ.—(Թայմզի հեռագիր).—Այս տեղի չինական պաշտօնեաները կը ծանուցանեն թէ Թուան իշխանը՝ խնամակալուհիին անունով՝ գաղտնի հրամանագիր մը հրատարակեր է, զեկուցանող տէրութեան բոլոր բարձրագոյն իշխանութեանց թէ արքունիքը որոշած է, ինչ որ ալ ըլլայ, պատերազմը շարունակել օտարականներուն դէմ։ Հրամանագիրը կը յարէ թէ Մանչուներուն դատը չպաշտպանող պաշտօնեաները պիտի գլխատուին և անոնց նախնեաց գերեզմանները պիտի քանդուին։

Ուաշինկթըն, 26 սեպտ.— Դիւանագիտական միջավայրերու մէջ կը ծանուցուի թէ, պաշտօնական աղբիւրներէ առնուած լուրերու նայելով, Թուան իշխանէն զատ, որ Չինու կայսեր մասնաւոր Խորհուրդին նախագահ կարգուած է, վերջին շփոթութեանց մէջ կարեւոր դեր ունեցող բոլոր պաշտօնեաները աստիճանի և պաշտօնի բարձրացում ունեցեր են։

—Ուաշինկթընի չինական դեսպան Վու-Թինկ-Ֆանկ կը հերքէ այն լուրը թէ Թուան իշխանը Չինու արտաքին գործոց Խորհուրդին նախագահ կարգուած ըլլայ, վասն զի այդ պաշտօնը կայս. գերդաստանի անդամներէն ոչ ոք վարած է։

ՄԱՆՉՈՒՆԵՐԸ

Շանկայ, 25 սեպտ.—Իրաց կացութենէն այնպէս կ'երեւայ թէ Մանչուներու ընթացքը հետզհետէ անվստահութիւն կը հրաւիրէ իրենց վրայ։ Վերջին հրամանագիրները յետ մահուան տիտղոսներ կը շնորհեն Չունկ-Եիի որ Բաօ-Թինկ-Ֆուի մէջ անձնասպան եղաւ, և Լի-Բինկ-Հէնկի։ Տեղական լրագիրները կը ծանուցանեն թէ հրաման տրուած է նոր պալատ մը կառուցանել Սի-Նկան-Ֆուի մէջ։

ՔԱՆԹՈՆ

Հոնկ-Քոնկ, 24 սեպտ.— Թօ-Քամ-Հանկի կաթոլիկ եկեղեցին, կիրակի օրը, քանդուեցաւ չինական հրոսախումբի մը կողմէ, և եկեղեցիին մօտը գտնուած օտարներու յատուկ գերեզմանատունը սրբապղծուեցաւ։ Նոյն իսկ Քանթոնի արուարձաններուն մէջ՝ եկեղեցի մը քանդուեցաւ։ Չինու գրագէտները, դպրոցական քննութիւն չըլլալուն համար, սուտ լուրեր հրատարակելով և ժողովուրդը գրգռելով ժամանակ կ'անցընեն։ Փոխարքան անոնցմէ երկուքը ձերբակալել տըւաւ։

ՉԷՖԻ ԶՕՐԱՎԱՐԸ

Ուաշինկթըն, 26 սեպտ.— Ամերիկեան Չէֆի զօրավարը սա հեռագիրը ղրկած է Բէքինէն սեպտ. 21 թուականով.

«Առաջարկեցի Լի-Հունկ-Չանկի իրեն ուղեկից զինուորներ տալ Թիէն-Ձինէն, բայց չընդունեց։ Երկիրը հանդարտ է։ Բէքինի մէջ բարեկարգութիւն կը տիրէ։»

ՌՈՒՍԻՈՅ ՍՊԱՍԱԿՈՅՏԸ

Թիէն-Ձին, 26 սեպտ.—Ռուսիոյ ամբողջ սպայակոյտը Բորթ-Արթուր ուղեւորեցաւ։ Կը ծանուցուի թէ Գերմանները, Ռուսիոյ կողմէ առաջարկուած երկաթուղիի վարչութիւնը ընդունելու համար, Տէրութեանց հաւանութիւնը անհրաժեշտ պայման կ'առաջարկեն։

ՏԷՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Լոնտոն, 26 սեպտ.—Մորնինկ Բոսթ խօսելով իր թղթակցին հեռագրին վրայ, կ'ըսէ թէ Անգլիա, Գերմանիա, Ռուսիա, Ֆրանսա և Ճաբոն չինական մէյմէկ կամ երկուքական նահանգներ պիտի գրաւեն։ Եանկ-Չէի հովիտը այդ հինգ տէրութեանց զինուորներուն պաշտպանութեանը տակ պիտի գտնուի, և թէ հոն բաց դուռի քաղաքականութիւնը պիտի պահպանուի։ Մորնինկ Բոսթ կ'ըսէ թէ Անգլիա ո՛չ Չինու բաժանումը կրնայ արգիլել և ոչ ալ Եանկ-Չէի հովտին վրայ իր մասնաւոր իրաւունքները հաստատել. ուստի պատրաստ է համակերպիլ և կորսնցնել Չինու մէջ իր ստացած գերակշռութիւնը։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Ուաշինկթըն, 27 սեպտ.—Ուաշինկթընի պաշտօնական շրջանակներուն մէջ փափաք կը յայտնուի որ Վալտէրսէ մարէշալին ժամանումէն առաջ կատարուին Բէքին գտնուող ամերիկեան զինուորներու կազմակերպութեան փոփոխութիւնները։

ՆՈՐ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Լոնտոնէն կը գրեն Էնտէպանտանս Պէլժի թէ Անգլիա մտադիր է առաջարկել որ մասնաւոր յանձնաժողով մը կազմուի երեւան հանելու այն անձերը, որոնք Պոքսըրները գրգռեցին աւազակութեան և մարդասպանութեան։ Տէրութիւնները կը պահանջեն որ յանցաւորները հաշտութիւնը կնքուելէն վերջը պատժուին։ Անգլիա իր առաջարկութեանը համար համակարծիք է Մ. Նահանգաց ու Ճաբոնի։ Ուրիշ լուրերու նայելով Ռուսիա ալ վերապահումներով կը հաւանի Գերմանիոյ առաջարկութիւններուն։ Ռուսիա սկզբամբ համակարծիք է՝ յանցաւորները պատժելու խնդրին համար, բայց անհրաժեշտ չի նկատեր որ այդ յանցաւորները տէրութեանց յանձնուին ու դատուին՝ բանակցութիւնները սկսելէն առաջ։

—Թայմզին Բարիզի թղթակիցը կ'ըսէ թէ պատճառներ կան կարծելու որ Գերմանիա, Ռուսիա և Ֆրանսա, մտադիր են համաձայնութեան մը յանգիլ, Անգլիան և Մ. Նահանգները իրենց հետ ըլլան թէ ոչ։ Ֆրանսայի քաղաքական շրջանակներուն մէջ համոզում գոյացած է թէ ժամանակը շատ պատեհ է չինական խնդիրը լուծելու համար, նկատելով մանաւանդ որ Անգլիա ու Մ. Նահանգները այս միջոցիս զբաղած են իրենց ներքին գործերով։

—Լոնտոնի լրագիրները իրենց հինգշաբթի օրուան թիւին մէջ Բեդերսպուրկէն հեռագիրներ կը հրատարակեն ծանուցանող թէ Բէքինէն միջազգային զինուորները ետ քաշելու մասին Տէրութեանց միջեւ կարծեաց փոխանակութիւն մը կատարուելէ ետքը, ռուս կառավարութիւնը ինչպէս հեռագիրը արդէն ծանոյց, փոխեր է իր ծրագիրը, հաւանելով որ Բէքինի մէջ իր դեսպանատունը պաշտպանելու չափ զինուորներ միայն հոն։ Բէքինի և Թաքուի միջեւը քանի մը կէտեր գրաւուին միջազգային զինուորներուն կողմէ. Նաև Թաքուի ամրոցներն ալ հիմնայատակ քանդուին։

ՃԱԲՈՆ

Բոլիդիշէ Քօռէսբօնտէնց հինգշաբթի օրուան իր թիւին մէջ իրազեկ աղբիւրէ առնելով կը հաստատէ այն լուրը թէ Ճաբոն, առանց վերապահումի, հաւանած է Գերմանիոյ ծանուցագրին։ Թօքիոյի դահլիճին տուած պատասխանը այն է թէ Ճաբոնի կառավարութիւնը համակարծիք է Գերմանիոյ այն առաջարկութեան թէ Բէքինի ոճիրներուն հեղինակները պէտք է պատժուին՝ Չինու հետ դիւանագիտական յարաբերութիւնները սկսելէ առաջ։ Ճաբոնի կառավարութիւնը յայտարարարած է նաեւ թէ Բէքինի ճաբոնական դեսպանը այդ իմաստով հրահանգներ պիտի ընդունի։ Բոլիդիշէ Քօռէսբօնտէնց այդ առթիւ կ'ըսէ. — «Աւելորդ չէ յիշեցնել թէ Ճաբոն միւս տէրութիւններէն աւելի զինուոր ունի Բէ-Չիլիի չինական նահանգին մէջ և թէ մինչեւ հիմա կատարուած ճակատամարտներուն մէջ Ճաբոնները միշտ նշանաւոր հանդիսացած են։ Մ. Նահանգաց գործակցութենէն աւելի կարեւորութիւն ունի կատարեալ և անպայման հաւանութիւնը Ճաբոնի, որ 20 հազարէ աւելի զինուորներ կը դնէ Վալտէրսէ կոմսին տրամադրութեանը տակ և միանգամայն կը յայտարարէ թէ պատրաստ է ուրիշ զինուորներ ալ ղրկելու։ Փիլիպպեանց մէջ շարունակուող ճակատամարտներուն հետեւանքով Ամերիկացիները, որչափ ալ բարի կամք ունենան, պիտի չկրնան աւելցնել Չին ղրկուած հինգ հազար զինուորներուն թիւը։ Ամերիկեան զօրքերուն մեկնումը մէկ տասներորդը անգամ պիտի չնուազեցնէ Վալտէրսէ մարէշալին հրամանատարութեանը տակ գտնուելիք զինուորներու թիւին։»

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՓՐԻԿԷ

Լոնտոն, 27 սեպտ.— Լոնտոնի Լորտ-Քաղաքապետը երէկ սա հեռագիրը ստացաւ Լորտ Ռոպէրթսէն սեպտ. 25 թուականով.— «Լոնտոնի կամաւորներու վաշտը և թեթեւաշարժ հեծելազօրքերը նոյեմբեր 5էն առաջ Լոնտոն պիտի հասնին, ինչպէս նաեւ թնդանօթաձիգները, եթէ կարելի ըլլայ։ Կ'երեւայ թէ ես ալ աւելի հեռաւոր թուականի մը պիտի կրնամ Լոնտոն վերադառնալ։»

Օթթաուա, 26 սեպտ. — Լորտ Ռոպէրթս կը հեռագրէ թէ Քանատացի զօրքեր՝ 17 սպայ և 319 զինուոր՝ այսօր Բարեյուսոյ Գլուխէն ճամբայ կ'ելլեն դէպի Քանատա։

—Լորտ Ռոպէրթս կը հեռագրէ թէ Քրոքոտիլ գետէն Համիլթըն զօրավարին գտած թնդանօթներուն մէջ կան քանի մը թնդանօթներ զորս նախապէս կորսնցուցած էին Անգլիացիները. Նաև Քրէօզոյի երկու թնդանօթներ, խորտորնիկեց մը, լէոնային թնդանօթներ եայլն՝ ամէնքն ալ գրեթէ քանդուած։ Կը կարծուի թէ գետին մէջ ուրիշ թնդանօթի բեկորներ ալ կան։

Լա Հէ, 26 սեպտ.— Կէլտէրլանտ հոլանտական զրահաւորը ուրբաթ օրը Աթէնէն Լուրէնսօ-Մարքէզ պիտի երթայ Քրիւկէր նախագահը Եւրոպա տանելու համար։

Բրէթորիա, 25 սեպտ. — Բժիշկները կ'ըսեն թէ Տիկին Քրիւկէր հիւանդ ըլլալով չի կրնար տոկալ ուղեւորութեան յոգնութիւններուն, որով պիտի ստիպուի Բրէթորիա մնալ։

ԹՈԼՍԹՈՅ ԲԱՆԱԴՐՈՒԱԾ

Ասկէ մէկ քանի ամիս առաջ ռուս նշանաւոր գրագէտ Թոլսթոյ բանադրուած էր օրթոտոքս Եկեղեցիին վերին իշխանութեան կողմէ։ Կազէթ տը Լօզան իր վերջին թիւին մէջ այդ դատավճիռին բնագիրը կը հրատարակէ, զոր Ս. Սինոդին նախագահ և Քիէվի մետրապոլիտ՝ Տ. Եռանինքիոս 5319 թուակիր և 1900 մարտ 31 թուական շրջաբերականով մը կը հաղորդէ Ռուսիոյ բոլոր արքեպիսկոպոսներուն. ահաւասիկ այդ շրջաբերականը.

«Իր բազմաթիւ գործերուն մէջ, ուր կը պարզէ իր կրօնական սկզբունքները, Թոլսթոյ երեւան կու գայ իբր բացարձակ թշնամի Եկեղեցիին։ Անիկա չընդունիր միակ Աստուծոյ մը գոյութիւնը երեք անձերու մէջ մարմնացած. Երրորդութեան երկրորդ անձին, Աստուծոյ որդիին աստուածային նկարագիրը կ'ուրանայ, և զայն կը նկատէ պարզ մահկանացու մը։ Կը հայոյէ մարդեղութեան Ս. խորհուրդին և կը խեղաթիւրէ Աւետարանին սուրբ բնագիրը, կ'ուրանայ Ս. Եկեղեցին, զոր մարդկային հիմնադրութիւն մը կը նկատէ, կ'ուրանայ եկեղեցական նուիրապետութիւնը և կը հայհոյէ սուրբ խորհուրդներուն և կրօնական արարողութեանց։ Մէկ խօսքով Թոլսթոյ կը վերաբերի անոնց, զորս օրթոտոքս Սուրբ Եկեղեցին հանդիսաւորապէս կը վտարէ իր ծոցէն և հրապարակաւ կը բանադրէ։ Երբ կոմս Թոլսթոյ մեռնի, առանց յետս կոչում ըրած ըլլալու և հոգեհանգստեան պատարագներ մատուցուին անոր համար, ճշմարիտ հաւատացեալներու կրօնական զգացումները պիտի վիրաւորուին և ընդհանուր գայթակղութիւն մը առաջ պիտի գայ անոնց մէջ, բան մը որ պէտք է խուսափիլ։ Հետեւաբար, Սուրբ Սինոդը լաւ կը համարէ արգիլել որպէս զի կոմս Լէօն Թոլսթոյի մահուան պարագային ո՛ և է պատարագ ու հոգեհանգստեան պաշտօն չկատարուի, եթէ յետս կոչում չընէ այս վերջինը։ Պաշտօն ունիմ ներկայս ձեր Գերապատուութեան հաղորդելու։»

ՊԱՐՍԻՑ ՇԱՀԸ

Պարսից դեսպանատունը

Մուզաֆֆէրէտտին Շահը, Պարսից դեսպանատան մէջ կատարուելիք ընդունելութեան համար երէկ նոյն դեսպանատունը գնաց։ Ն. Վեհափառութիւնը ժամ 4.45ին Մէրասիմ քէօշկէն ճամբայ ելաւ քառաձի կառքով մը։ Շահին ձախ կողմը նստելու պատիւը ունեցած էր նախարարապետ էմինիւսսուլթանաթ Ալի Ասկար խան. իսկ դէմը հիւրամեծար Թիւրխան փաշա և Վէզիրը Տէրպար Հաքիմէլմիւլք Միրզա Մահմուտ խան։ Կառքին չորս կողմերէն կ'երթային կայս. թիկնապահներ և նիզակաւոր հեծելազօրքերու գումարտակ մը։ Շահին հետեւորդներն ալ երկձի կառքերով կը հետեւէին, Արքայական թափօրը այդ կարգով գնաց Թոփխանէ։ Պէշիկթաշէն մինչեւ Թոփխանէ պահականոցներէն զինուորական պատիւներ ընծայուեցան։ Պարսիկները «Շահը Շէհամէթբէնահ պին եաշա» կը գոչէին։ Թոփխանէի Դրան մէջ բարեւի կեցած էին նոյն վերատեսչութեան թիկնապահները, ինչպէս նաև զինուորական գումարտակ մը։ Շահը կառքէն իջաւ և բազմեցաւ Պէյլէրպէյ չոգենաւակը որ Թոփխանէի քարափին առջեւ կեցած էր։ Ն. Վեհափառութեան հետեւեցան նաև նախարարապետ Միրզա Ալի Ասկար խան, Թիւրխան փաշա եայլն. իսկ միւս հետեւորդները Մեսիրրէֆ ու Նեվրէս չոգենաւակները նստեցան։ Պէյլէրպէյ ժամ 5ուկէսին հասաւ Սիրքէճի։ Կայս. թիկնապահ Ահմէտ Ալի փաշա օգնեց Շահին՝ չոգենաւակէն դուրս ելլելու համար։ Հոն ընդունուեցաւ նիզակաւոր հեծելազօրքերու գումարտակի մը, թաղապետութեան Ա. շրջանակին տնօրէն Ճէվտէթ պէյի և ուրիշ պաշտօնեաներու կողմէ։ Շահը դարձեալ քառաձի կառք մը նստեցաւ՝ իրեն հետ ունենալով նախարարապետ Միրզա Ալի Ասկար խանը, Թիւրխան փաշան և Վէզիրը Տէրպար Միրզա Մահմուտ խանը։ Պարսկական դեսպանատան մեծ դրան առջեւ բարեւի կեցած էին զինուորներու գումարտակ մը՝ նուագածուներով։ Նաև ոստիկաններ, ոստիկան-զինուորներ և թաղապետութեան բարապաններ։ Դեսպանատան շրջակայքը ստուար բազմութիւն մը հաւաքուած էր։ Դեսպանատան արտաքին դուռէն մինչեւ ներքին դուռը՝ պարտէզին մէջ՝ երկու կարգի վրայ կեցած էին Տիպիսթանը Իրանեան վարժարանին ուսանողները՝ միաձեւ հագուստով։ Ուսանողներէն մէկը բռնած էր օսմ. դրօշ մը և ուրիշ մըն ալ պարսկական դրօշը։ Ուսանողներու կուրծքին վրայ կանանչ սնդուսի վրայ սա վերտառութիւնը կար. «Խուրշէտա բայէնտէ պաշ»։ Դեսպան Միրզա Մահմուտ խան, ընդհանուր հիւպատոս Իսմայիլ խան, առաջին թարգման Յովհաննէս խան, Եգիպտոսի պարսկական ընդհանուր հիւպատոս Միրզա Ֆէթֆուլլահ խան և Իզմիրի հիւպատոսարանին առաջին թարգման Վահան էֆ. մեծ դրան առջեւ կը սպասէին։ Դեսպանատան մեծ սանդուխէն սկսելով, Շահին անցնելիք տեղերը ծածկուած էին Լահոր շալերով։ Դեսպանատան առաջին յարկին մէջ կը գտնուէին դեսպանատան պաշտօնատարներէ ոմանք և պարսիկ գաղթականութեան երեւելիները։ Սանդուխին վերի կողմը կեցած էին երկու գաւազաններ՝ ոսկեթել հագուստներով և ձեռքերնին՝ ասաներով. դրանց մէջ ալ չորս սպասաւորներ՝ միեւնոյն հագուստով։ Շահը ու հետեւորդները Բ. Դրան մեծ պողոտայէն անցնելով հասան դեսպանատուն։ Պարսիկները «պին եաշա» կ'աղաղակէին։ Շահին կառքը երբ դեսպանատան պարտէզը մտաւ, Տէպիսթանը Իրանեանի ուսանողները սկսան երգել, ինչ որ մեծ գոհունակութիւն պատճառեց Շահին։ Կառքը կեցաւ դեսպանատան ներքին դրան մեծ սանդուխին առջեւ, ուր Ն. Վեհափառութիւնը վար իջաւ և դեսպան Միրզա Մահմուտ խանի ու միւս պաշտօնատարներուն կողմէ ընդունուելով առաջնորդուեցաւ վերի սրահը։ Մեծ սանդուխին երկու կողմերը ծաղկի թաղարներ դրուած էին։ Դեսպանատան մեծ դահլիճին մէջ դեսպանատան ու հիւպատոսարանի բոլոր պաշտօնեաները և պարսիկ գաղթականութեան երեւելիները պատիւ ունեցան Ն. Վեհափառութեան ներկայանալու։ Այդ միջոցին զինուորական նուագածուներու խումբը կը նուագէր. երբ պարսկական քայլերգը նուագուեցաւ, ներկաները յոտնկայս ունկնդրեցին։ Դեսպանատան ու հիւպատոսարանի բոլոր պաշտօնեաները համազգեստ կը կրէին։ Պարսիկ կրօնականներէն Աղա Սէյիտ Մէհտի Պաքըր բարեմաղթութիւններ ըրաւ երկու խնամ տէրութեանց և Վեհ. Սուլթանին ու Վեհ. Շահին համար։ Շահը պարսիկ գաղթականութեան երեւելիներուն սա խօսքը ուղղեց.

«Իսլամական ամէնէն մեծ մայրաքաղաքին մէջ կը գտնուիք։ Ձեզմէ ամէնէն աւելի կը սպասեմ հաւատարմութիւն և կրօնասիրութիւն։ Ասոնք բարոյական ճշմարիտ դրամագլուխներ են որոնք բնաւ չեն փճանար։»

Տէպիսթանը Իրանեան վարժարանին աշակերտներն ալ ներկայացան Շահին։ Վարժարանին տնօրէնը տեղեկութիւններ հաղորդեց այդ հաստատութեան վիճակին վրայ։ Շահը գոհ մնաց տրուած տեղեկութիւններէն։ Քիչ ետքը դեսպանատան մէջ հացկերոյթ մը տրուեցաւ ի պատիւ Շահին։ Երեք սեղաններ պատրաստուած էին։ Շահը բազմեցաւ Թալարալիգիրիկ սրահին մէջ դրուած սեղանը։ Դեսպանատան առաջին քարտուղար Սաֆալէմմալիք Մուսթաֆա խան կը ծառայէր Ն. Վեհափառութեան։ Միւս երկու սեղաններն ալ պարտէզին կողմի սրահներուն մէջ պատրաստուած էին։ Ասոնց մէկուն նախագահեց նախարարապետ Միրզա Ալի Ասկար խան և միւսին՝ Վիէննայի դեսպան Նէրիման խան։ Սեղաններուն ծառայողները վարդագոյն սնդուսէ տաբատ և ոսկեթել բաճկոն հագած էին։ Շահին ճաշած միջոցին, դէմը բարեւի կեցած էին դեսպան Միրզա Մահմուտ խան և արարողապետ Ջահիրիւտտէօվլէթ Միրզա Ալի խան։ Սեղանէն ետքը Մուզաֆֆէրէտտին Շահը բազմեցաւ դեսպանատան պատշգամին մէջ։ Նուագածուներու խումբը Համիտիէ ու պարսկական քայլերգները նուագեց։ Ժողովուրդը «Կեցցէ՛ Վեհ. Սուլթանը» և «Կեցցէ՛ Վեհ. Շահը» կը գոչէր։ Շահը քանի անգամներ ձեռքովը բարեւելով շնորհակալութիւն յայտնեց։ Ն. Վեհափառութեան հրամանով, պաշտօնեայ մը լուսանկարը առաւ դեսպանատան առջեւի տեսարանին։ Այդ միջոցին դեսպանատան մէջ պարսկական նուագածուներու խումբ մը պարսկական երգեր կ'երգէր։ Շահը պատշգամէն նորէն դահլիճը վերադարձաւ, ուր ֆօնոկրաֆի միջոցաւ արեւելեան ընտիր երգերու ունկնդրեց՝ մեծ գոհունակութիւն յայտնելով։ Շահը յետոյ իջաւ դեսպանատան պարտէզը և բազմեցաւ թանկագին գորգի մը վրայ դրուած փառաւոր թիկնաթոռ մը։ Ն. Վեհափառութեան ետին կեցան հետեւորդները ու հիւրամեծարները։ Այդ դիրքով խմբովին լուսանկար մը առնուեցաւ։ Յետոյ Շահը առանձին ալ լուսանկարը հանել տուաւ։ Ն. Վեհափառութիւնը ըսաւ դեսպանին թէ իր այդ լուսանկարը դեսպանատան պիտի պարգեւէ։ Կ. Պոլսոյ զանազան վայրերուն և դեսպանատան ներքին ու արտաքին մասերուն լուսանկարները պարունակող ալպոմ մը՝ կարմիր թաւիշէ ու զարդարուն՝ Շահին մատուցուեցաւ։ Մուզաֆֆէրէտտին Շահը՝ ձեռքը մեծարժէք գաւազանով մը դեսպանատան պարտէզին մէջ պտոյտ մը կատարեց և ծառէ մը դեղձ մը քաղեց. յետոյ դեսպանատան մեծ դահլիճը վերադարձաւ։ Դեսպանատան պարտէզին մէջ գտնուող օսմ. զինուորներուն, նուագածուներուն և կայս. ասպաստանին սպասաւորներուն տուփերով շաքարներ բաշխուեցան։ Ժամը 7ուկէսին Շահը, դարձեալ քառաձի կառքով և իր հետը ունենալով նախարարապետ Միրզա Ալի Ասքար խանը, Թիւրխան փաշան և Վէզիրը Տէրպար Միրզա Մահմուտ խանը, Բ. Դրան Պողոտայէն Սիրքէճի գնաց։ Արքայական կառքը դեսպանատունէն մեկնած պահուն դարձեալ ժողովուրդը «կեցցէ՛» կը գոչէր։ Շահը Սիրքէճիէն Պէյլէրպէյ չոգենաւակով Թոփխանէ ցամաք ելաւ և անկէ դարձեալ կառքերով կայս. պալատ գնաց։

Ընդունելութիւններ

Շահը, ինչպէս ծանուցինք, երէկ ժամը 9ին ընդունեց օսմ. նախարարները և ժամ մը վերջը դեսպանական մարմինը։ Ընդունելութեանց միջոցին Ն. Վեհափառութեան քով կը գտնուէին նախարարապետը, Վէզիրը Տէրպարը, Կ. Պոլսոյ դեսպանը և ուրիշ պաշտօնատարներ։ Նախ ներկայացաւ Մեծ-Եպարքոս Խալիլ Րիֆաթ փաշա և յետոյ միւս նախարարները կարգով։ Ժամ 10ին սկսաւ օտար դեսպաններուն ընդունելութիւնը։ Նախ ներկայացաւ Իտալիոյ դեսպան Պ. Բանսա իր առաջին թարգմանով. յետոյ միւս դեսպանները և գործակատարները իրենց առաջին թարգմաններով. նաև պուլկարական գործակատարը ու առաջին թարգմանը։

Զանազան լուրեր

Շահը երէկ դեսպանատունէն չմեկնած նկարիչ Մանաս էֆ. Ն. Վեհափառութեան մատոյց իր պատրաստած մէկ նկարը։

—Մուզաֆֆէրէտտին Շահը խիստ գոհ մնացած ըլլալով ժողովուրդին կողմէ եղած յարգանքներէն, հրամայեց իր բարեւները հաղորդել։

—Շահը շատ ուրախ դէմք մը ունէր. երէկ հագած էր պարսկական բաճկոն մը ականակուռ ուսնոցներով. նաև մեծարժէք սուր մը կախած էր։ Գլխանոցին վրայ կար պարսկական զինանշանը ականակուռ։

—Օսմ. զինուորական սպաներու կողմէ լուսանկարներու ալպոմ մը կը պատրաստուի որ Շահին պիտի մատուցուի։ Այդ լուսանկարները կը ներկայացնեն Ն. Վեհափառութեան բնակութեանը յատկացուած Մէրասիմ քէօշկին ներքին ու արտաքին մասերը, Մաքրիգիւղի նաւամատոյցէն Շահին ութզուգաթի մակոյկ նստիլը, Իզզէտտին չոգենաւին մէջ Շահը ու նախարարները, Մաքրիգիւղի բացերը ընդառաջ գացող չոգենաւերը եայլն։ Շահը երէկ Մէրասիմ քէօշկէն կառք նստած միջոցին լուսանկարը առնուեցաւ։

—Պարսկաստանի նախարարապետը, առջի գիշերը, Վալիտէ խանը այցելելու առթիւ յանձնարարեց պարսիկ երեւելիներուն որ Շահին գոհունակութիւնը հաղորդեն Կ. Պոլսոյ պարսիկ գաղթականութեան բոլոր անդամներուն։

—Բրիւքսէլի պարսկական դեսպան Ճէվատ խան որ Շահին հրամանով Կ. Պոլիս հրաւիրուած է, այսօր հոս կը ժամանէ Արեւելեան Ճեպընթացով։

—Շահը Առիւծ և Արեւ պատուանշանը ու իր կենդանագիրը պարգեւեց տօքթ. Օթէլի որ Մարիէնպատի մէջ դարմանած էր Ն. Վեհափառութիւնը։

—Մուզաֆֆէրէտտին Շահը, պարսկական դեսպանատունը գտնուած միջոցին, մատուցուեցաւ Ն. Վեհափառութեան իւղաներկ կենդանագիրը՝ մէկ մեթր բարձրութեամբ և ոսկեզօծ շրջանակի մը մէջ դրուած։

—Դեսպանատան սրահին մէջ գտնուած նկար մը որ Տրովաթճայի պատերազմին և հելլենական գիծապանութեան ժամանակին կը վերաբերի, նաև զոյգ մը խոշոր զարդանօթ Շահին ուշադրութիւնը գրաւած ըլլալով, դեսպանը իբրեւ նուէր Ն. Վեհափառութեան մատոյց զանոնք և Մէրասիմ քէօշկը ղրկեց։

—Շահին հետեւորդներէն ոմանք, երէկ, այցելեցին Վալիտէ խանը։

—Պելկրատէն կը հեռագրեն թէ Շահը մայրաքաղաքէս մեկնելէն ետքը քանի մը օր Սերպիոյ թագաւորին հիւրը պիտի ըլլայ։

—Շահը նաեւ պիտի այցելէ Պուլկարիոյ իշխանին։ Այդ պատճառով մեծամեծ պատրաստութիւններ կը տեսնուին։

—Եւրոպայի քաղաքական շրջանակներուն մէջ կ'ըսուի թէ Պարսից Շահը, օսմ. մայրաքաղաքը այցելելով, նպատակ ունի աւելի ամրապնդել և ընդարձակել Վեհ. Սուլթանին հետ ունեցած բարեկամական յարաբերութիւնները։

—Երէկ գիշեր ալ Պարսիկներու վաճառատունները ու խանութները լուսազարդուած էին։

—Պարսկական դեսպանատան շէնքը, ինչպէս ծանուցինք, Շահին ժամանման առթիւ, կարեւոր նորոգութիւններ կրեց, մանաւանդ պարտէզը որ Պարսկաստանէն բերուած տունկերով զարդարուած է։ Աւելորդ է ըսել թէ դեսպանատան շէնքը Պոլսոյ կողմը բարձր դիրքի մը վրայ կառուցուած է և սքանչելի տեսարան մը ունի. մէկ կողմէն Վոսփորը կ'երեւայ բաւական տեղ և միւս կողմէ՝ ամբողջ Ոսկեղջիւրը։ Դրան արտաքին մասին առջեւ երկու առժամեայ կամարներ շինուած են լուսավառութեանց համար։ Մեծ դահլիճը, որ յարակից երկու սրահներ ունի, երկու հարիւր հոգի կրնայ պարունակել։ Ամէնէն աւելի ուշադրութիւն կը գրաւէ կապոյտ նրբանցք մը։ Վերի յարկը կան երեք սրահներ որոնց մէկը բոլորովին կարմիր է և միայն պարսկական արտադրութիւններով կահաւորուած։ Սեղանի մը վրայ կայ ոսկիէ ու թանկագին քարերով զարդարուն ափսէ մը զոր Շահը պարգեւած է։ Աւելի հեռուն իսլամական կրօնագիրքը՝ սաթինէ թուղթի վրայ գրուած։ Այդ սրահին մէջն է Շահին աղօթատեղին (Նամազկեահ)։ Պատերը զարդարուած են պարսիկ վարպետներու նկարներով։ Մեծ դահլիճին մէջ գահ մը դրուած է Շահին համար։ Միւս կարասիները Լուի ԺԴ.ի ոճով շինուած են։ Կիտուածանկար սեղանի մը վրայ կ'երեւան Ֆրանսայի երեւելի անձնաւորութեանց գլուխները։ Պատերէն կախուած են արդի Նախարարներուն կ դիմանկարները։ Իւրաքանչիւր սրահ մ նաւոր գոյն մը ունի՝ կապոյտ, կա եայլն։ Կայ Չօթիակոսի սրահը, որ իւրաքանչիւր թիկնաթոռներուն վ արձանագրութիւն մը կայ։ Թրքական բահը բոլորովին Թրքական արտադր թիւններով կահաւորուած է։

Ներքին Լուրե

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Եէնիբազար գ ին (Գոսովա) կառավարիչ ու զինու կան հրամանատար անուանուեցաւ Մ պի 18րդ զօրագունդին գնդապետ Ղ սէտտին պէյ, որուն երրորդ կարգ բավարի աստիճան տրուեցաւ։

—Սալխէի աստիճան տրուեցաւ դանօթարանի առաջին արկղակալ պէյի։

—Սթօքհոլմի օսմ. դեսպանատան բորդ քարտուղար անուանուեցաւ Բ. Դ Թարգմանութեանց սենեկին քարտուղար Ներէն Աթըֆ պէյ։

—Ափրիկեան Տրիպոլսոյ Նահանգ կեդրոնական Նաիպ անուանուեցաւ Մէ քէի Նախկին դատաւոր Մէհմէտ Արիֆ էֆ.։ Պրուսայի Նահանգին Իւսքիւ ւառակին Նաիպ անուանուեցաւ Ալ Նախորդ Նաիպ Իսմայիլ էֆ.։ Ատանա Նահանգին Օսմանիէ գաւառակին Նաիպ անուանուեցաւ Կալըճանի նախորդ Նա Ահմէտ Նէճիպ էֆ.։

—Լիվադաթի արծաթ ուեցաւ Մալիմաթ և Սէրվէթ լրագիրն րու խմբագիրներէն Բասիմ պէյի և Ա մէտ Քէմալ պէյի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՈՒՄ.—Փ կարերէն Բուլկրէս լրագիրը, կանոն կառակ գործած ըլլալով, այսօրուընէ սկսեալ անպայման կերպով դադրե դատապարտուեցաւ։։

18 սեպտ. 1315

ՍՈՖԻԱՅԻ կայս. գործակատարի Նէ Մէհմէտ երեքշաբթի օրը Պուլկարիոյ խանին ներկայանալով յանձներ է հրամանագիր մը։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՒ ՍԵՐՊԻՈՅ միջեւ ձայնութիւն մը գոյանալու վրայ է՝ մ սային նոր սակացոյցը առժամապէս գո բեցնելու համար։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ իշխանը, անցեալ հինգ շաբթի, իր ներկայութեանը ընդունեց Սոֆիայի ռուսական ընդհանուր հիւպա տոս Պ. Պախմէթիէվը։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ դեսպան Մավրոկորդա թօ իշխանը անցեալ հինգշաբթի Աթէնք հասաւ և հետեւեալ օրը այցելութիւն տուաւ արտաքին գործոց Նախարար Պ. Ռոմանոսի։ Մավրոկորդաթօ իշխանը քանի մը օրէն Կ. Պոլիս պիտի դառնայ։

—Հելլենական Ամֆիթրիթ զբօսանաւը առջի օրը Վոսփորէն անցաւ և Օտեսա գնաց, ուրկէ Օլկա թագուհին և Նիքոլա իշխանը առնելով Յունաստան պիտի տանի։ Օլկա թագուհին և Նիքոլա իշխանը Եալթա հասած են, ուր կը գտնուին նաև Ցարը ու Ցարուհին։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ թագաւորը Ռումանական Աստղ պատուանշանի մեծ սպայ թեան աստիճանը տուաւ Կ. Պոլս ռումանական դեսպան Պ. Կիքայի։ Նաև զանազան պատուանշաններ դեսպանատան պաշտօնեաներէ ոմանց։ Ռումանական Թագ պատուանշանի ասպետութեան խաչը՝ ռումանական ընդհ. հիւպատոսա րանի օգնական-թարգման Պ. Զօրաեան

«ՄԱՆՍՈՒՐԸ» մարտանաւը, երէկ առ տու Ոսկեղջիւրէն դուրս ելլելով Ափրիկ եան Տրիպոլիս ուղեւորեցաւ։

ԷՐԶՐՈՒՄԻ Պայազիտ գաւառին Տօ եատին, Անթապ կամ Թութակ և Գարա Քիլիսէ գաւառակները, իրենց դիրքին կարեւորութեանը պատճառով, առաջին կարգի գայմագամութեան վերածուեցան և հետեւաբար անոնց յատկացուած գա մարներուն քանակութիւնը աւելցաւ։ Այդ որոշումը վաւերացաւ կայս. Իրատէով։

ՎԱՆԱՅ ՆԱՀԱՆԳԻ.—Մալիէի Խոր հուրդին անդամներէն Էօմէր պէյ, կայս Իրատէի մը համաձայն, Վան պիտի եր կուի՝ նահանգին ելմտական գործա նութիւնները քննելու համար։

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱՅԻ անգլիական գ րեզմանատան մէջ երէկ թաղուեցան ճիները այն անգլիական զինուորներ րուն, որոնք Խրիմու պատերազմին տեան մեռած և Տարտանէլի մէջ թա ուած էին։

ԱՐՇԻՊԵՂԱԳՈՍԻ կղզիներու կառա կալ Ապէտին փաշա, օգնական Իզզէ պէյը փոխանորդ կարգելով, դէպի Մ տիլլի ճամբայ ելեր է, քննական պտոյտ համար։

ՈՐԹԱԼՈՒՔԻ.—Կայս. կառավարութիւնը միջոցներ ձեռք պիտի առնէ Այտընի նահանգին այգիներուն մէջ ձա րակող որթատունկին առաջքը առնելու համար։

ԽՏԻՎԻՒ Ընկերութեան ընկղմե Շարգիէ չոգենաւին նաւազներէն տասն նըմէկ հոգի տակաւին կը հարցաքննուին Պիրէոնի մէջ։ Երրորդ նաւապետ Հելլ նացի Բրոստանի ալ հարցաքննուելով, անոր յայտարարութիւններէն կարգ մը կարեւ որ պարագաներ երեւան հանուեցան Հարցաքննիչ դատաւորը նաեւ տեղեկու թիւններ առաւ առաջին նաւապետ Սար բանիչէն և քանի մը ուղեւորներէ։ Իսմիլ Ապպաս փաշայի ազգականներէն Ա սըմ պէյի, որ խեղդուեցաւ, 250 ոսկի թանկագին ժամացոյցը ու շղթան երե ւան հանուեցաւ։ Նաւազներէն տասնմէկ կը, որոնց վրայ պատասխանատուութիւն կը ծանրանայ, բանտարկուեցան, իսկ եօթը արձակուեցան։ Շարգիէի բեռներուն մէկ մասը ծովուն երեսը ելած ըլլալով, մասնաւոր յանձնաժողովի մը կողմէ հաւաքուեցաւ։ Ատոնց փոխադրութիւնը դժուար ըլլալով, Յունաստանի մէջ պիտի վաճառուին։

ՊԼՃԻՔԱՅԻ նախորդ նախարարապետ Պ. Պէրնաէրթ, Իզմիրէն անցնելու պահուն, տեղւոյն առեւտրական կացութեան վրայ տեղեկութիւններ առեր է՝ Պելճիքայի հետ կատարուած առեւտրական յարաբերութիւնները աւելի ընդարձակելու նպատակով միջոցներ ձեռք առնելու համար։

ԵՆԻՊՉԷՐԻՆԵՐՈՒ ցուցահանդէսին իբրեւ ճիւղ տարազներու ցուցահանդէս մըն ալ կազմակերպուեցաւ։

ՕՍՄ. ՄԱՐՏԱՆԱՒԵՐԸ.—Ֆեթիը Պիւլէնտ և Մուինը Զաֆեր մարտանաւերը քանի մը օրէն Ճէնովա պիտի տարուին՝ Մէքքէ ու Մարմարա շոգենաւերուն միջոցաւ։

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ Յունաց նորընտիր Պատրիարք Տ. Ֆոթիոս, առջի օրը, Աղեքսանդրիա հասեր և մեծ պատիւներով ընդունուեր է։

ԲԵՐԱՅԻ պատժական առաջին ատեանին նախագահը բացարձակապէս արգիլեց մուտքը կարգ մը անձերու, որոնք գործի տէրերէն դրամ կը շորթեն, գործերնին դիւրացնելու պատրուակով։

ԹԷՔԻՐՏԱՂԻ էվգաֆի տնօրէն Թէվֆիգ էֆ.ի դէմ, կ'ըսէ Սապահ, գանգատագիրներ ղրկուած են էվգաֆի նախարարութեան։

ՐԱՎՈՎ ՊԷՅ, ելմտական նախարարութեան խորհրդականը, որ Պէրլին գացած էր, երէկ մայրաքաղաքս դարձաւ։

ԱՆՅԱՐՄԱՐ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ.—Այտընի քաղաքին մէջ Տավիչօն անուն 75 տարեկան Հրեայ մը կը սիրահարուի իր կրօնակիցներէն 11 տարեկան աղջկան մը. ուստի իր կինը 150 ոսկիի տուգանքով կը թողու, աղջկան հայրը 300 ոսկիով կը համոզէ և կ'ամուսնանայ 11 տարեկան աղջկան հետ։ Տավիչօնը երրորդ անգամ ըլլալով կ'ամուսնանայ եղեր։

ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐ.— Անցեալ շաբթու 136 իսլամ գաղթականներ Իզմիր ժամանեցին։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ Քասառ մարտանաւը շաբաթ առտու Պէյրութի նաւահանգիստը հասաւ։

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ.— Մախսուսէի 2 թիւ շոգենաւը, երէկ ժամ 6ին կամուրջէն ճամբայ ելած էր Գատըգիւղ երթալու համար և հազիւ թէ Պըզ Գուլէի բացերը հասած էր՝ գէր, քիչ մօրուքով և բաց գոյն հագուստով քրիստոնեայ մը որուն ով ըլլալը յայտնի չէ, ինքզինքը ծովը նետելով անյայտ եղաւ։

ԴԻԱԿ ՄԸ.—Երէկ ժամ 5ին, Գարաքէօյի կամուրջին մօտերէն մարդու դիակ մը գտնուեցաւ որ երկար ատեն ծովը մնացած էր։ Վայելուչ հագուստ կը կրէ և գրպանը ոսկի ժամացոյց մը կար։

ՈՃԻՐ ՄԸ.—Քանկալթիի մօտ Պէօյիւքտէրէ ճատտէսի կողմը, առջի գիշերը, Վէյսէլ ու Մէհմէտ անուն երկու անձեր գինովութեան հետեւանքով կռուի բռնուեցան։ Վէյսէլ դաշոյնը քաշեց և իր հակառակորդը զարկաւ ձախ կողէն ու սիրտէն։ Ոճրագործը ձերբակալուեցաւ. իսկ վիրաւորը քիչ ետքը մեռաւ։

ԱՅՍ ՕՐԵՐՍ շատ խօսուեցաւ ու գրուեցաւ Շարգիէ և Ժէօրժի շոգենաւերուն նաւաբեկութեանց վրայ, որոնք այնքան ցաւալի զոհեր պատճառեցին։ Այս կորուստները կրկնապէս ողբալի են, որովհետեւ արկածին զոհ գացողներուն ընտանիքները առանց ապրուստի մնացին։ Պերլինի Վիքթորիա կեանքի ապահովագրական ընկերութիւնը, որուն ընդհանուր գործակալութիւնը հաստատուած է Ղալաթիա, Ինայէթ խան, թիւ 7, 8, 9 սենեակները, Գերմանիոյ ապահովագրական ընկերութեանց ամէնէն հզօրն է և արկածներու դէմ փոքր բրիմներով կ'ապահովագրէ։ Այսպէս շաբաթը 1 ֆրանք վճարելով, այսինքն տարին 52 ֆրանքով, կրնաք ձեր ամբողջ կեանքին տեւողութեանը միջոցին ապահովագրել ինքզինքնիդ 10,000 ֆր.ի, մահուան պարագային վճարելի. 15,000 ֆր. անկարողութեան պարագային և կամ օրական 5 ֆր. շոգենաւի, երկաթուղիի, թիւնէլի, թրամուէյի արկածներու հետեւանքով առաջ եկած անկարողութեանց համար։ Վիքթորիա ընկերութիւնը մասնաւորապէս յանձնարարելի է իր բրիմներուն աժանութեանը, վճարմանց դիւրութեան ու վնասներու արագ կարգադրութեանը համար։

ՎԻՇԻԻ ԲԱՍԹԻՅՆԵՐԸ

Յայտնի է թէ փափուկ ստամոքսները որչափ կը նեղուին թատրոն, երեկոյթ, նուագահանդէս այցելելու առթիւ և թէ ինչ տեսակ անտանելի անհանգստութիւններ առաջ կու գան ատկէ։ Եւ սակայն, Վիշի էթայի և քանի մը Բասթիյներ կը բաւեն առաջքը առնելու այդ տկարութեանց. արդէն այդ ախորժաբեր բասթիյլը շինուած է այն բնական աղով, որ Վիշիի կառավարական աղբիւրներէն կը հանուի. և ատկէ կը բաւէ հասկցնելու թէ օժտուած է այն բուժիչ հանգամանքով զոր այդ ծանօթ աղբիւրները, Վիշի-Սէլէսթէն, Վիշի-Կռանտ-Կռիլլ և Վիշի-Օբիթալ ունին։

Ազգային Լուրեր

Պատրիարքարան ղրկուած նամակէ մը կ'իմանանք թէ Ռուսճուքի Թէրզեան Գէորգ քահանան՝ տեղւոյն եկեղեցւոյն մէջ քահանայագործելու համար Ռուսճուք հասնելով, 2000 ղրուշի մօտ ճանապարհածախս մը պահանջեր է, և վերջապէս 1200 ղրուշի համար համաձայնելով, 1000 ղրուշը ստացեր է կանխիկ ու մեկներ է Վառնա։ Այս տարօրինակ խրողութիւնը տեղեկագրելով Ռուսճուքի Թաղ. Խորհուրդը կը խնդրէ Ազգ. Պատրիարքարանէն՝ կանչել յիշեալ քահանան և հարկ եղած բացատրութիւնները ստանալով, առած 1000 ղրուշի գումարը տեղւոյն սնտուկին վերադարձնել։

—Տ. Հմայեակ քահանայ Վարժապետեան, Մարաշի շրջակայէն, Ենիճէ-Գալէ, Արպանց, Ջիւրիւկ-Գօզ, Տէօնկէլ և Անճըլըգ գիւղերը այցելութեան ելլելով, հոգեւորապէս մխիթարեր է անոնց մէջ բնակող ժողովուրդը։ Տէր Հայրը այցելած ըլլալով նաեւ Տըրդամը, Թաւուսը և Աճէմլի, անոնց թեմական կացութեան մասին տեղեկագիր մը ղրկած է Պատրիարքարան, և ոմանց եկեղեցի ունենալով՝ քահանայէ զուրկ ըլլալը, և ոմանց ալ դպրոց ունենալով նիւթական միջոցներու պակասութիւնը մատնանիշ ընելով, անմիջական օգնութիւն կը խնդրէ։

—Ասկէ առաջ գրած էինք թէ Պարսկաստանի Դավրէժ քաղքին մէջ կազմուած է հակալքոլական Ընկերութիւն մը իրեն նպատակ ունենալով ժողովուրդը զգուշացնել ոգելից ըմպելիներու գործածութենէն, ցուցնելով այն վնասակար հետեւանքները՝ որոնք ալքոլամոլութենէն առաջ կու գան։ Այդ հակալքոլական Ընկերութիւնը այս անգամ որոշեր է տետրակներ հրատարակել ալքոլի գործածութեան դէմ, և զանոնք ձրիաբար բաշխել հասարակութեան, որպէս զի ամէն մարդ կարենայ վերահասու ըլլալ այն ամէն չարիքներուն՝ զորս ալքոլի գործածութիւնը կը պատճառէ մարդկային ընկերութեան մէջ։ Այս գեղեցիկ գաղափարին իրագործման համար, Ընկերութիւնը դիմեր է բարեգործ անձերու, խնդրելով որ հրատարակուելիք տետրակներուն տպագրական ծախքը ստանձնեն, և այս առթիւ յաջողեր է 310 ղրանի գումար մը հաւաքել, որ գոնէ գործին նախնական ծախքերուն համար կրնայ բաւարար նկատուիլ։ Նուիրատուներուն մէջ կը գտնուին նաեւ օտարազգիներ, որոնցմէ մէկը, Պ. Ուիլսըն, այդ նպատակաւ 100 ղրան տուած է։

—Պրուսայի Վսեմ. Կուսակալը, Ջէնկիլէրցւոց հողային խնդիրը անձամբ կարգադրելու համար, նոյն գիւղը գացած է, հրաւիրելով նաեւ Նիկոմիդիոյ առաջնորդ Տ. Ստեփաննոս եպիսկոպոսը, որ իսկոյն ճամբայ ելած է դէպ ի Ջէնկիլէր։

—Արեւելեան Մամուլի վերջին թիւին մէջ կը գտնենք հետեւեալ լուրերը.— «Տեղւոյս նորընտիր Քաղաքական ժողովը յաջողեցաւ կազմել Տնտեսական Խորհուրդը, բանիբուն և պաշտօնին բոլոր պատասխանատուութիւններն ու դժուարութիւնները կռահելու կարող հետեւեալ անձերէ.— Տեարք՝ Մերկեր Մերկերեան, Յակոբ Հարենց, Լեւոն Մկրտիչ, Արմենակ Աքչալեան, Գէորգ Ակասեան։ Ի լրոյ կ'իմանանք որ Տնտեսական Խորհուրդը Ազգ. Սնտուկին անձուկ վիճակին մօտուստ վերահասու եղած, որոշած է ընդարձակ տեղեկագիր մը պատրաստելով պատկերել ելմտական գործոց խախական վիճակը և ներկայել գաւառ. ընդհ. ժողովոյ, անոր դարմանը պահանջելու։

«—Ազգ. երկսեռ վարժարանները վերաբացուեցան ամսոյս 4ին և դասախօսութիւնք սկսան ամսոյս 6ին։ Եթէ ցաւալի կէտ մը կայ այս է որ հակառակ Ուսումնական Խորհրդոյ յայտարարութեան, ծնողք անփոյթ կը գտնուին իրենց զաւակները օր առաջ վարժարան ղրկելու. իսկ ալ աւելի ցաւալի է, ինչպէս կը լսենք, որ ծնողներէ ոմանք կը դժուարանան իրենց զաւակներուն համար որոշուած քանի մը մէճիտ թոշակը վճարելու, և կը սպառնան ուրիշ դպրոց ղրկել իրենց զաւակը, եթէ որոշուած թոշակէն զեղչ մը չըլլայ։ Եւ ինչ է այդ պահանջուած զեղչը. տարեկան 2 կամ չորս մէճիտ։ Ո՛չ թէ ցաւալի է ոմանց այս ընթացքը, այլ մեղադրելի և դատապարտելի։

«—Հոգ. Որբախնամ ընկերութիւնը նոր արթնցածի պէս, վերջապէս կը լսենք թէ որոշած է իր որբուհիները աղջկանց ազգ. վարժարանը ղրկել, հետեւելու համար դասաւանդութեանց։

«—Անցեալ ուրբաթ, 8 սեպտ., ի նպաստ Աղքատախնամ ընկերութեան տրուած Սինէմաթօկրաֆի ներկայացումը բաւական փայլուն անցաւ։ Հանդիսատես հասարակութիւնը, բաւական բազմաթիւ, գրեթէ երկու ժամ զուարճանալէ ետք, կը մեկնէր գոհունակ, քանի որ իր վճարած պզտիկ մուտքով կ'օգնէր աղքատին ու կ'ունենար միանգամայն սիրուն ժամանց մը։ Նիւթական արդիւնքը 20 ոսկի կը հաշուուի։»

—Իզմիրէն հասած նամակներ գովեստով կը խօսին տեղւոյն նորընտիր Ուսումն. Խորհուրդին վրայ, որուն անդամները ընդհանուր վստահութիւն կը գրաւեն հասարակութեան կողմէ։ Կ'երեւայ թէ տեղւոյն ազգ. վարժարանաց վերջնական բարեկարգութիւնը այս Ուսումնական Խորհուրդը պիտի կրնայ ի գլուխ հանել. գոնէ այս յոյսը կը յայտնեն շատեր։

—Վաղուան թուով կը սկսինք հրատարակել Արմաշի ուխտագնացութեան առաջին թղթակցութիւնը, զոր մեր թղթակիցը ղրկած է Նիկոմիդիայէն։ Այդ թղթակցութենէն կը տեղեկանանք թէ ցարդ 2000 ուխտաւորներ գացած են Պոլսէն, և 1000ի չափ ալ Ատաբազարէն։ Բազմաթիւ ուխտաւորներ գացած են նաեւ Շապին-Գարահիսարէն, Աֆիօն-Գարահիսարէն, Նալլըխանէն, Էնկիւրիէն, եայլն։

—Ստացանք Արեւելեան Մամուլի վերջին թիւը (18), հետեւեալ բովանդակութեամբ.—Կարապետ Ստեփանեան, Հայ թատրոնը։ —Յ. Խաւեան, Արդի նիւթապաշտութիւնը։ —Մեղրիկ, Յիշէ զիս (Ոտանաւոր)։ —Բ. Զօրեան, Ընտանիք։ —Մեծեռնիկ, Վանայ անցուդարձ։ —Գ. Յ. Թաշճեան, Մալաթիա։ —Առողջապահական քրոնիկ. —Քաղաքական տեսութիւն. —Լրաքաղ։ —Պոլսոյ մէջ կը ծախուի Նշան-Պալըկեան գրատունը, Պոլիս, Էսկի-Զափթիէ, թիւ 60։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Ծայրատրապետ Գրիգոր էֆ. Մելիտոսեանի եղբայր հանգուցեալ Առաքել էֆ. Մելիտոսեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի մէկ օսմ. ոսկի նուիրած է Հիւանդանոցիս Պատրիկ էֆ. Կիւլպենկեան։

—Հանգուցեալ Տիկին Արեգնազ Գ. Սարգիսօֆի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի մէկ օսմ. ոսկի նուիրած է Հիւանդանոցիս Տիկին Մաննիկ Աղասեան։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Ղալաթիու Աղքատախնամս իր անհուն շնորհակալիքը կը մատուցանէ առ Այրի Տիկին Յովհաննէս էֆէնտի Խայեան, որ հաճեցաւ իր ողբացեալ ամուսնոյն հոգւոյն համար տասն օսմ. ոսկի նուիրել յանուն թաղիս աղքատաց։

Ի դիմաց Տնօրէն ժողովոյ

Ատենադպիր — Ատենապետ
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՍԱՀԱԹՃԵԱՆ — ԱՐԲԻ. ՔՀՆՅ. ԵՐԵՑԵԱՆ

Հեռագիր Այսօրուան

ՉԻՆՈՒ ԳՈՐԾԵՐԸ

ԼՈՆՏՈՆ, 1 Հոկտ.—Շանկայէն ուղղուած հեռագիր մը կ'ըսէ թէ միջազգային զօրքերը գրաւեր են Շանկայքուանը։

—Մարէշալ Վալտէրզէ Թիէն-Ցին հասաւ։

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ.—Ամերիկեան զինուորները սկսան մեկնիլ Բէքինէն։ Ռուս զինուորներուն մեկնումն ալ մօտալուտ է։

ՊԵՐԼԻՆ.—Չինու կայսրը մասնաւոր հեռագրով մը իր ցաւակցութիւնը յայտնած է Վիլհէլմ կայսեր՝ Պ. Քէթէլէրի սպանութեան համար, և խնդրած է անկէ որ թոյլատրէ Չինաստանի հետ հաշտութեան բանակցութեանց սկսելուն։

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՓՐԻԿ

ԼՈՆՏՈՆ.—Հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ անգլիական զինուորները գրաւեցին Փիլիկէրստորը։

—Ուրիշ հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Պօթա, Տըլարի և Տէվէթ պօէր զօրավարները որոշեցին կռիւը շարունակել։

ՍԱՔՍ-ՎԷՅՄԱՐԻ ԻՇԽԱՆԸ

ՊԵՐԼԻՆ.—Սաքս-Վէյմարի իշխանը մեռաւ այս առտու։

ՌՈՒՍԻՈՅ ՑԱՐԸ

ՍԵՒԱՍՏՈՊՈԼ.—Ցարն ու Ցարուհին այսօր հոս հասան։

ԻՏԱԼԻՈՅ ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ

ՀՌՈՄ. Իտալիոյ կառավարութիւնը պիտի աւելցնէ իր մարտանաւերուն թիւը, առանց տասը միլիոն ֆր.ի փոխառութեան դիմելու։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ, 1 Հոկտ. — Ռուսիոյ կառավարութեան պաշտօնաթերթը կը հերքէ այն լուրը թէ Ռուսիա մտադիր եղած ըլլայ իր երկրին կցել Մանչուրիան։

ՊԵՐԼԻՆ.—Գերմանիոյ նաւաբաժնին երկրորդ մասը Թաքու հասաւ սեպտ. 26ին։

ՓԱՐԻԶ.—Ֆրանսական կառավարութիւնը, երբ Խորհրդարանին նստաշրջանը բացուի, Դեղին Տետրակ մը պիտի հրատարակէ չինական գործերուն վրայ. նաեւ հարկ եղած վարկը պիտի ուզէ՝ մինչեւ տարւոյն վերջին համար։ Խնդրուելիք գումարը 39 միլիոն ֆր. է։

ՆԻՒ ԵՈՐՔ.—Թիէն-Ցինէն սեպտ. 28 թուական հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Ուաշինկթընէ հրաման տրուած է ամերիկեան ընդհանուր հրամանատարին՝ ետ քաշել իր զինուորներուն մեծ մասը։ Պատրաստութիւնները անմիջապէս սկսեր են. կ'ըսուի թէ հետեւակներու գունդ մը, հեծելագունդ մը և հրետանի մը Բէքին պիտի մնան։ Ամերիկեան զինուորներուն ետ կանչուելու լուրը խոր տպաւորութիւն գործեց միջազգային զինուորներուն վրայ։

ՌՈՒՍԻԱ

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.—Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարար Լամստորֆի կոմսը մեկնած և անոր օգնական Կոլէնսքի իշխանը բացակայ ըլլալով, արտաքին գործոց նախարարութեան գործերը կը վարէ պետական խորհրդական Պ. Վասիլի։

ՃԱՊՈՆԻ ԿԱՅՍՐԸ

ՎԻԷՆՆԱ.— Բոլիդիշէ Քօռէսբօնտէնց կ'ըսէ թէ Վիէննայի ճաբոնական դեսպանատունը ոեւէ տեղեկութիւն չունի այն լուրին վրայ թէ Միքատօ մտադիր եղած ըլլայ յառաջիկայ գարնան Եւրոպա ուղեւորել։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	24	12 1/2
Ամէնէն բարձր գին	»	24	14
Ամէնէն վար գին	»	24	10 1/2
Ռումէլի երկթ. գոգ.	Ֆր.	109	37
Ամէնէն բարձր գին	»	109	37
Ամէնէն վար գին	»	108	50

ԲԱՑՈՒՄ 19 Սեպտ.

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Ք. Կ.	24	12
Ռումէլի երկաթուղի	Ֆր.	109	37
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Քրէտի Ժէնէրալ ՕԹՕմ.		6	34
Սօս. ՕԹ. Շանժ է Վալէօռ		6	14
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		2	18
Թրամուէյ բաժնեթ.		6	35
» ժուիսանս		205	—
« պարտաթ.		467	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		460	—
Թրանսվալ		77	50

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	108	05
» » » չէք	»	108	10
Փարիզ » »	Ֆր.	23	15
» » » չէք	»	22	99
Պէռլին անտակոս չէք	Մարք	[illegible]	71
Վիէննա չէք	Ֆիոր.	22	15

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	22
Անգլիական ոսկի	»	110	02
Զօլ էմբէրիալ	»	98	30
Քրիմից	»	51	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	107	32
Մէճալիք	»	98	—
Ռուսալի Թղթադրամ	Օ. Ո.	8	63

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 1 Հոկտեմբեր

Ֆրանս. Ռանթ 3 0/0		99	75
» » 3 1/2 0/0		102	—
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.) բաց.	Ղրշ.	22	62
) գոց.	»	22	55
» » » Բ.			
« « « Գ.	»	25	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	537	—
Օսմանիէ	»	424	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	[illegible]	25
Օսմ. մաքսատուն	»	504	50
Օսմ. Ռէժի	»	323	—
Բրիօրիթէ Թիւրք 4 0/0		493	50
Քրէտի Լիոնէ		1080	—
Իտալական Ռանթ	»	93	25
Սպանիական արտաքին	»	72	50
Էժիբսիէն Իւնիֆիէ		—	—
Թրանսվալ	»	79	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	130
[illegible]	»	3	—

ԼՈՆՏՈՆ, 1 Հոկտեմբեր

Անգլիական Քոնսոլիտէ	98	43
Օսմանեան Ռանթ սէրի Բ.	—	—
Օսմանեան Ռանթ սէրի Դ. բաց.	22	12
Օսմանեան Ռանթ սէրի Դ. գոց.	22	12
Օսմանեան Պանքա	11	37
Ռուսական 1890	—	—
Հելլենական 5 0/0	38	50
» Մոնօփոլ	41	50
Պուլկարական 1888	83	—
Էժիբսիէն Իւնիֆիէ	104	87
Տօմինիալ	104	—
Թրանսվալ	3	18
Այտըն երկաթուղի	9	50
Փոխառութիւն	25	360

ՎԻԷՆՆԱ, 1 Հոկտեմբեր

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	»	242	—
Ռումէլիի երկաթուղի	»	105	50
Օսմ. Ռէժի	»	295	50

ՊԷՐԼԻՆ, 1 Հոկտեմբեր

Թուպլը	»	216	12
Ռումէլիի երկաթուղի	»	105	50
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	—	—
Չէք. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	240

ՊՐՈՒՍԷԼ, 1 Հոկտեմբեր

Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.	22	30
Ռումէլիի երկաթուղի	110	50

ՁՐԻ

ՈՒԶՈՂՆԵՐԸ և ԿԸ ՍՏԱՆԱՆ ձրի գրացուցակ մը, ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ գրատան, և այլ եւս բնաւ չեն մտածեր թէ՝ ինչ գրքեր պէտք է գործածել մեր Նախակրթարաններուն մէջ.

Ուսումն. Խորհրդոյ ուսմանց ծրագրին համաձայն բոլոր դասագրքերն բաժնուած են տարիներու։

ԳՆԵՑԷ՛Ք և ՔՆՆԵՑԷ՛Ք Մանկավարժական քերականութեան Գ. մասն, պատկերազարդ այս գիրքը իր աննման ոճով, պատկերներով կ'ուսուցանէ քերականութիւնը ցարդ ստեղծուած եղանակներէն բոլորովին տարբեր. գին 4 ղրշ.

Նոր լոյս տեսան։

Արծաթմասեանի, կարճ կարճ նախադասութիւններով պատրաստուած 1. կ'ուսուցանէ առոգանութիւն. 2. կը ճոխացնէ տղոց բառամթերքը. 3. կը վարժեցնէ կարդացածնին պատմել և յիշողութեամբ գրել։

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ պատկերազարդ, Ֆրանսայի մանկավարժի մը ընտիր գործէն, պատկերազարդ, գին 3 ղրշ.

ՀԱՅԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒ կամ ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆ գրաբարի, Ռոպերթսընի դրութեամբ կ'ուսուցանէ գրաբարը, առանց նախապէս հոլովները և բայերը ի բերան սորվեցնելու։ Գին 4 ղրշ.

Դիմել միշտ Մարգարեան գրատուն։

5—10

ԱՂՋԿԱՆՑ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՔՈԼԷՃ

Ցիւսկիւտար

Սոյն Քոլէճի վերաբացումը տեղի պիտի ունենայ երեքշաբթի սեպտ. 5/18ին. գիշերօթիկ աշակերտուհիք կ'սպասուին սեպտ. 4/17ին.

Աշակերտաց ընդունելութեան համար, պէտք է դիմել նամակաւ տնօրէնուհին Օրիորդ Բաթրիք, Պոլիս Ամերիկեան Պայպըլ Հաուզի միջոցաւ. կամ սեպտ. 21/3 վերջ՝ վարժարան դիմելով։

343 15—19

ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Կահաւորման յատուկ ամէն տեսակ ապրանաց

Կալաթա, Ջիւլֆարի փողոց, Սելանիկ խան. Թիւ 1-9

Նոր հաստատուած այս մթերանոցներուն մէջ կը գտնուին անգլիական գորգեր, տաքումա և թաւշեայ գորգեր, «քէչէ»ներ, «թիւլ» վարագոյրներ, ոդրներ, քորնիշներ, գետնի մուշամպաներ և զանազան տեսակներով ճոխ կերպասներ, մաշճակալներ, աթոռներ ու հայելիներ. Կը վաճառուի յարգոյ հասարակութեան շատ դիւրամատչելի պայմաններով։

ԱՄՍԱԿԱՆ ՎՃԱՐՄՈՒՆՔՈՎ
635 ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ԳԻՆ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՔՈԼԷՃ

Տնօրէն Պ. Ժիւլ Ֆօռ

Բերա, Տրօլման փողոց, Թիւ 2-4

Այս վարժարանին մէջ աշակերտները իրենց մայրենի լեզուին չափ լաւ կերպով պիտի սորվին Ֆրանսերէն։ Բոլոր դասախօսութիւնները Ֆրանսերէն լեզուով կը կատարուին։ Վարժարանին ծրագիրը համաձայն է Ֆրանս. Լիսէներու ծրագրին։ Երկու տեսակ վկայագիր կը տրուի։ Դասական և Նոր (classique et moderne)։ Ֆրանսերէնի ուսուցման համար կազմուած այս ընտիր ծրագրին մէջ ընդարձակ տեղ տրուած է Թուրքերէն, Հայերէն և Յունարէն լեզուաց ուսման։

Նոյն վարժարանին մէջ գիշերօթիկ և ցօրեկեայ, ինչպէս նաեւ ցօրեկուան ճաշը վարժարանին մէջ ընելու պայմանաւ աշակերտներ կ'ընդունուին։

Դասերը պիտի սկսին սեպտ. 7|20ին։

6—10

ՏՕՔԹԷՕՐ ՊՐՈՒՔՆԸՐ

ԱԿՆԱԲՈՅԺ

Աչքերու ամէնէն ծանր բորբոքումները կը բժշկէ ներարկումներով (injections hypodermatique) ամէնէն նոր ընդունուած դրութեամբ և կատարեալ յաջողութեամբ։

Բժշկական խորհրդակցութիւն ամէն առաւօտ ժամը 9էն (ք. ռ.) մինչեւ կէսօր, իր աշխատանոցին մէջ, Բերա Ասմալը Մէսճիտ փողոց թ. 44։ Փողոցին մուտքը ճիշդ մօտ է ռուսական դեսպանատան։

596 27—30

ԻԼԱՆ

Բոսթա վէ Թէլէկրաֆ Նեզարէթինտէն

Թէլէկրաֆ վէ բոսթա նէզարէթը ալէյհինտէ իւչ եիւզ օն տօքուզ սէնէսի անպար վէ պազը խութութը ճէլպէ թէրթիպինտէն օլարագ միւպաեաասընա լիւզում կէօրիւլէն եէտի պին քիլօկրամ եէդի միլիմէթրօ վէ եիւզ օն պիր պին եէտի եիւզ քիլօկրամ տէօրթ միլիմէթրօլըք թէմուր թէլ Մարքօ Բօժէնթալ էֆէնտինին [illegible] բէտէլի իթասընա [illegible] ատէմի իթթաբընտան տօլայը թէքրար միւնաքասաեա վազ օլունմուշ օլտուղընտան մէզքիւր թէլլէրի իթասընա թալիպ օլանլարըն շէրայիթը միւնագասայը կէօրմէք վէ իդաւէսի լազըմ օլարագ թէլ սիւրմէք իւզրէ եիւզտէ օն հիսապը իլէ [illegible] ագչէսինի վէ եաւմը [illegible] միւզակիւրէ միւնասըպըլըգ կիւնտէ [illegible] իւզրէ միւնաքասա գօմիսեօնունա կէլմէլէրի իլան օլունուր։ 669

Ֆի 16 էյլուլ սէնէ 316

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԵԱՑ

Արեւելեան երկաթուղիներու պարտատոմսերուն 184րդ վիճակահանութեան շահերը

1 Հոկտեմբեր 1900

Թ.	Ֆր.	Թ.	Ֆր.	Թ.	Ֆր.	Թ.	Ֆր.
604,447	300,000	353,215	1,250	553,214	1,000	1,310,409	1,000
604,446	25,000	495,968	»	605,537	»	1,342,274	»
1,234,648	10,000	578,477	»	612,517	»	1,343,611	»
1,976,057	»	956,121	»	661,516	»	1,351,485	»
811,339	2,000	1,347,042	»	716,287	»	1,379,385	»
870 996	»	1,595,820	»	720,164	»	1,558,933	»
1,267,512	»	1,895,604	»	773,435	»	1,576,537	»
1,677,493	»	1,899,094	»	854,671	»	1,873,835	»
1,892,516	»	1,976,056	»	1,022,762	»	1,883,386	»
1,911,237	»	68,178	1,000	1,138,602	»	1,922,158	»
68,179	1,250	141,449	»	1,182,740	»	1,976,058	»
158,236	»	224,436	»	1,199,555	»		
315,993	»	238,072	»	1,286,602	»		

400 ֆրանք շահող թիւեր

46,776
7
8
9
80
68,176
7
80
68,681
2
3
4
5
116,721
2
3
4
5
122,511
2
3
4
5
141,446
7
8
50
155,306
7
8
9
10
158,237
8
9
40
192,103
7
8
9
10
218,591
2
3
4
5
224,437
8
9
40
236,836
7
8
9
40
238,071
3
4
5
261,296
7
8
9
300
276,566
7
8
9
70
284,536
7
8
9
40
287,816
7
8
9

287.820
288,021
2
3
4
5
296,366
7
8
9
70
301,251
2
3
4
5
315,991
2
4
5
329,046
7
8
9
50
342,241
2
3
4
5
346,266
7
8
9
70
353,211
2
3
374,196
7
8
9
200
404,291
2
3
4
5
406,671
2
3
4
5
412,636
7
8
9
40
420,811
2
3
4
5
427,976
7
8
9
80
459,581
2
3
4
5
490,286
7
8
9
90

495,966
7
9
70
510,406
7
8
9
10
537,926
7
8
9
30
549,971
2
3
4
5
554,051
2
3
4
5
566,156
7
8
9
60
578,476
8
9
80
595,041
2
3
4
5
601,396
7
8
9
400
604,448
9
50
605,536
8
9
40
612,516
8
9
20
625,761
2
3
4
5
661,517
8
9
20
690,301
2
3
4
5
700,541
2
3
4
5
716,286
8
9
90
720,161

720,162
3
5
723,836
7
8
9
40
733,926
7
8
9
30
755,896
7
8
9
900
773,431
2
3
4
787,126
7
8
9
30
811,336
7
8
40
832,081
2
3
4
5
854,672
3
4
5
870,997
8
9
871,000
873,481
2
3
4
5
913,881
2
3
4
5
916,006
7
8
9
10
927,006
7
8
9
10
956,122
3
4
5
981,451
2
3
4
5
1022,761
3
4
5
1060,561

1,060,562
3
4
5
1,091,276
7
8
9
80
1,114,606
7
8
9
10
1,127,041
2
3
4
5
1,128.07
2
3
4
5
1,133,491
2
3
4
5
1,138,601
3
4
5
1,142,351
2
3
4
5
1,156,421
2
3
4
5
1,182,736
7
8
9
1,193,951
2
3
4
1,199,551
2
3
4
1,218,571
2
3
4
5
1,222,771
2
3
4
5
1,234,646
7
9
50
1,236,106
7
8
9
10
1,237,741
2
3

,237,744
5
1,267,511
3
4
5
1,286,601
3
4
5
1,297,071
2
3
4
5
1,297,501
2
3
4
5
1,299,031
2
3
4
5
1,310,066
7
8
9
70
1,310,406
7
8
10
1,342,271
2
3
5
1,343,612
3
4
5
1,347,041
3
4
5
1,351,481
2
3
4
1,355,866
7
8
9
70
1,375,996
7
8
9
1,376,000
1,376,141
2
3
4
5
1,379,381
2
3
4
1,383,036
7
8
9
10
1,383,436
7
8
9

1,383.440
1,425,606
7
8
9
10
1,447,051
2
3
4
5
1,458,161
2
3
4
5
1,479,341
2
3
4
5
1,490,506
7
8
9
10
1,509,296
7
8
9
300
1,516,27
2
3
4
5
1,546,806
7
8
9
10
1,558,931
2
4
5
1,576,536
8
9
40
1,595,816
7
8
9
1,603,216
7
8
9
20
1,614,091
2
3
4
5
1,627,041
2
3
4
5
1,632,261
2
3
4
5
1,613,656
7
8
9
60

1,645,636
7
8
9
40
1,658,281
2
3
4
5
1,674,581
2
3
4
5
1,676,726
7
8
9
30
1,677,491
2
4
5
1,684,371
2
3
4
5
1,689,266
7
8
9
70
1,704,746
7
8
9
50
1,733,186
7
8
9
90
1,738,821
2
3
4
5
1,742,686
7
8
9
90
1,777,506
7
8
9
10
1,784,176
7
8
9
80
1,794,856
7
8
9
60
1,812,126
7
8
9
30
1,816,681
2
3
4

1,816,685
1,865,376
7
8
9
80
1,873,831
2
3
4
1,878,126
7
8
9
30
1,883,387
8
9
90
1,889,856
7
8
9
60
1,892,517
8
9
20
1,895,601
2
3
5
1,899,091
2
3
5
1,903,441
2
3
4
5
1,911,236
8
9
40
1,922,156
7
9
60
1,924,616
7
8
9
20
1,930,381
2
3
4
5
1,964,901
2
3
4
5
1,972,006
7
8
9
10
1,975,486
7
8
9
90
1,976,059
60

ՍԱՆԱՍԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Ի. ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ. 1900–1901

Վարժարանիս Ի. տարեշրջանը կ'սկսի յառաջիկայ (1900) Սեպտ. 1ին. Նորեկ աշակերտաց մուտքի քննութիւնները տեղի կ'ունենան Օգոստոս 29ին և 31ին, իսկ դասերը կանոնաւորապէս կ'սկսին Սեպտ. 1ին։

Թոշակաւոր գիշերօթիկ աշակերտաց ընդունելութեան պայմաններն երկու տեսակ են.—Պէտք է վճարել

Ա. Միանուագ մուտք 3 Օսմ. լր.
Տարեթոշակ 20 » »
Արձակուրդի տուրք 1 » »

Ամէն ծախք վարժարանիս վրայ։

և կամ Բ.) Առանց մուտքի 12 օսմ. լր. տարեթոշակ և 1 լր. արձակուրդի տուրք պայմանաւ սակայն որ աշակերտաց ծնողք հոգան զգեստի, կօշկի, ասոնց կարկըտանքի, դասագրոց և դպրոցական այլ պիտոյից, մաշճակալի, անկողնոյ, ինչպէս նաև գնօրէից ծախքը. իսկ վարժարանը կու տայ սնունդ, ուսում և կը հոգայ լուացքի, բժշկի և այլ ծախքերը։

Ցերեկեայ թոշակաւորք պարտին վճարել 6 օսմ. ոսկի տարեթոշակ և կը ստանան ուսում և մի միայն ցերեկեայ ճաշ։

Մանրամասն տեղեկութեանց համար, ծնողք կամ պաշտպանք կրնան դիմել ի Կ. Պոլիս՝ Ազգ. Պատրիարքարանը և ի Կարին՝ վարժարանի տեսչութեան։

Ցառաջիկայ տարուան համար ձրիավարժ սանուց ընդունելութիւնը արդէն կատարուած ըլլալով՝ այդ մասին ո՛ և է դիմում առանց հետեւանքի պիտի մնայ։

629 15—20

ՌՈՊԷՐԴ ՔՈԼԷՃ

Սոյն Քոլէճ, հաստատեալ կայս. Բարձր Իրատէով, կազմակերպեալ է Եւրոպեան ու Ամերիկեան նոյն օրինակ հաստատութեանց նման, ունենալով նշանաւոր դասատուաց կաճառ մը որով կը կառավարուի. Նաև ընտիր և յաջողակ ուսուցիչներ Հայերէն, Պուլկարերէն, Գաղիերէն, Գերմաներէն, Յունարէն և Թրքերէն լեզուաց համար. Ունի 8000 հատորներէ բաղկացեալ երկրաբանական, հանքաբանական, կենդանաբանական և բուսաբանական հաւաքածոներ և բնագիտական, տարրաբանական, բնախօսական և այլ բազմաթիւ գործիներ։

Քոլէճին նպատակն է ժամանակիս պահանջմանց համաձայն բարձրագոյն կարգի կրթութիւն մը տալ իրեն դիմող երիտասարդաց. Նոր տնօրինութիւնք եղած են բնական գիտութեան դիւրութիւններ ընծայելու համար։

Րոպէրդ Քոլէճի մէջ աւանդեալ գրական և գիտական ուսմանց լեզուն Անգլիերէն է. սակայն իւրաքանչիւր ուսանող պարտաւորեալ է ուսանիլ իր մայրենի լեզուն և տոհմային պատմութիւնը։ Հայերէն լեզուի և Դպրութեան համար գծուած է ուսման կատարեալ ընթացք մը որուն պիտի հետեւի իւրաքանչիւր հայ ուսանող։

Հաստատութեան հոյակապ և քարաշէն շէնքերը կառուցուած են ի Րումէլի Հիսար, Վոսփորի Եւրոպական կողմը գտնուող բերդերուն ետեւը բլրի մը վրայ, որուն դիրքը Վոսփորի ափանց վրայ գեղեցկագոյնն և ամէնէն առողջարարը համարուած է։

Քոլէճին յառաջիկայ տարեշրջանը կը սկսի սեպտեմբեր 15ին։ Մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել առ Տեսչութիւնն, ի Րումէլի Հիսար։

337 18—24

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԻ ԴԱՍԵՐ

Անոնք որ կը փափաքին գործնականապէս սորվիլ Ֆրանսերէն լեզուն, թո՛ղ դիմեն Բերա, Թիւնէլ Խան, Թիւ 25 Զիւմպիւլ փողոց թիւ 8 9—18

Կ. ԵՒ Մ. ՄԱԹԷՈՍԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

Ֆրանսայի, Թուրքիոյ, Անգլիոյ, Գերմանիոյ, Իտալիոյ, Եգիպտոսի, Պուլկարիոյ և Ռումանիոյ միջեւ Ցանձնակատարութեան տուն մը հիմնելով ի Բարիզ, պատիւ ունին ծանուցանել թէ յանձն կ'առնուն փոքրէն մինչ ամենաբարձր արժողութեամբ ամէն յանձնարարութիւններ կատարել.—Ուտելիք, ըմպելեաց, զգեստեղինաց և զարդուց, հարսանեկան օժիտի, կահ կարասեաց, դեղավաճառներու և բժշկութեան դեղօրէից, գիտական և վիրաբուժական գործիքներ, գրքեր, հանդէսներ, լրագրեր, նորաձեւութեանց առարկաներ, մետաքսեղէն, բրդեղէն և բամպակեղէն, անուշահոտեղէնք, ոսկիէն մինչեւ երկաթ հանքային առարկաներ, կաշեղէն և կօշկակարներու ապրանքներ, և ինչ ապրանք որ ուզուի գաղղիական թէ անգլիական, պատրաստ են առանց խաբուելու և կամ խաբելու առաջնակարգ վաճառատուներէ, փաբրիքներէ գնելով իրենց իսկական գներովը կատարել, և ասոնց արժէքը ո և է յարմար եղանակաւ գանձել։ Ամէն գունաւոր կամ ճերմակ ադամանդներու և մարգրիտներու գնումներ և վաճառումներ կը կատարեն ապահովացուցիչ միջոցներով։ Կ'ստանձնեն առեւտրական տեղեկութիւններ հաղորդել ստոյգ աղբիւրներէ քաղելով, նաև առնելիքներու գանձում, կառավարական սեղանաւորական վերաբերեալ ամէն գործեր, ուղղամտութեամբ և խիստ համեստ պայմաններով կատարել՝ ի Բարիզ այցելել փափաքողաց, ուսանողաց և ամէն դասակարգի ուղեւորաց դիւրութիւններ կ'ընծայուի։ 655 6—20

Դիմել առ

G. & M. Madthéossian Fréres
8, Rue de Croissant, Paris

ՎԱՐՁՈՒ

Աբարդըմաններ կան Շիշլի, Թրամուէյի ճամբուն վրայ, Օսման Պէյի քաղինօէն անմիջապէս յետոյ։ Իւրաքանչիւր աբարդըման կը բաղկանայ 3 և 6 սենեակներէ. ունի նաև սպասաւորի և արդուկելու համար սենեակներ։ Ցարկին համեմատ 20-55 ոսկի։ Ջուրը առանց փոխարինութեան կը տրուի։

Դիմել դռնապանին։ 5—30

ՔԻՆՔԻՆԱ ՎԻՔԹՈՐԻԱ

QUINQUINA VICTORIA

Entrepots Généraux de la Cie

ԱՆՆՄԱՆ ԱԽՈՐԺԱԲԵՐ ԴԵՂ
ԶՕՐԱՒՈՐ ՆՈՐՈԳԻՉ

Ամենամեծ առաւելութիւններ ունի մինչեւ այսօր հրապարակ հանուած բոլոր քինքինաներուն վրայ։

Սեփականութիւն
Իտալական եւ Ֆրանսական Ընկերութեան
ՆԷՕՑԷԻ–ԲԱՐԻԶ

Անանուն ընկերութիւն 1,000,000 Ֆր. դրամագլխով

Պոլսոյ մէջ վաճառողներ
- Ա. Նէւուլբօն — Պոլիս
- Ս. Ֆրանկալի, Բասամ տ'Էօրօբ — Բերա
- Տ. Աֆիտորիոնէս, մախատանց փողոց, Ղալաթիա
- Ժ. Կարին, Քէօբրիւ Պաշի — Օրթաքէօյ, Պոսֆոր

Գործակալ արեւելքի համար. — ՄԻՇԷԼ ՄԱՎՐՈՔՈՐՏԱԹՈՍ ԵՒ ԸՆԿ.

Ղալաթիա, Քէօշէ օղլու խան

Կը գտնուի նաև բոլոր առաջնակարգ դեղարաններու մէջ։ 9—24

ՄԻՇԷԼ ԹԻՖԼԻՋԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՎԻՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԵՒ ԱԿՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐՈՒ

Ղալաթիա, Վօյվօտա Պահականոցին կից թիւ 91

میشل تفلیسیان
۹۱

Վաճառատանս մէջ ամէն տեսակ ակնաբուժական և վիրաբուժական գործիքներ կը վաճառուին ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ և ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ։ Կակուղ և կարծր լաստիկէ (քաուչուկ) առարկաներ, ձեռուկի կապիչներ (գասըգ պաղը), տեսակ տեսակ գըրեխներ (շըրինկա), ելեքտրական մեքենաներ, ջերմաչափներ, հեռադիտակներ, խոշորացոյցներ, մանրադէտներ (միքրոսգօբ), փոքր և մեծ մանրադէտի ապակիներ, Նորատեսակ ոսկի և այլն ակնոցներ կը գտնուին վաճառատանս մէջ։ Գիները շատ աժան։ Ցաճախորդք շատ գոհ պիտի մնան։

ՊԵՐԼԻՆԻ ՎԻՔԹՈՐԻԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Արքայական հրամանագրով տրտօնուած 1853 սեպտ. 26ին կառավարութեան հսկողութեան տակ

Պէրլինի Վիքթորիան Գերմանիոյ ամէնէն հզօր Ընկերութիւնն է

Ապահովագր. դրամ Ֆր. 967,321,496
Պահեստի դրամ Ֆր. 270,096,743

ՊԷՐԼԻՆ ՎԻԹՈՐԻԱՆ ամէն տեսակ ապահովագրութիւն կ'ընդունի, ինչպէս կեանք, օժիտ, արկած, ցկեանս թոշակ, ելն.

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Ժողովրդական ապահովագրութիւն կեանքի վրայ. առանց բժշկական քննութեան

Կարելի է ապահ վագրել իր կեանքը, կամ տղոց ու որբերու համար օժիտ մը, շաբաթական փոքր վճարումներով.—(միեւնոյն պայմանները կանոնաւոր ապահովագրութեան համար)։

Ապահովագրութիւն տոգենայի, երկաթուղիի, թիւնէլի ելն. արկածներու դէմ, ամբողջ կեանքին համար, շաբաթական փոքր վճարումով մը, սկսեալ ՄԷԿ ՖՐԱՆՔԷ, և վճարելի միմիայն մէկ տարուան համար (52 շաբաթ, այսինքն 52 ֆրանք). այս ձեւով ամբողջ կեանքին համար ապահովագրուած կ'ըլլայ 10,000 Փր.՝ մահուան պարագային, 15,000 Փր.՝ արկածէն առաջ եկած անկարողութեան պարագային, և օրական հինգ ֆրանք՝ ժամանակաւոր անկարողութեան պարագային։

Ընկերութեան Դրամատունը.—ԵՍՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆՔԱ
Ընդհ. Գործակալ,—ԷՄԻԼ ՎՕԿԼ

Ղալաթիա, Օսմ. Պանքային դէմը, Ինայէթ Խան, Թիւ 7, 8, 9։

ԺԷԼԻՆՕԻ ՇԱՔԱՐԱՀԱՏԵՐ

(DRAGEES GELINEAU)

ՋՂԱՑԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿԸ, գլխաւորաբար ԼՈՒՍՆՈՏՈՒԹԻՒՆԸ (սարա) և տղոց յատուկ ՋՂԱՋԳՈՒԹԻՒՆԸ (հէվալէ) արագ և հիմնապէս բուժելու ամէնէն ազդեցիկ դեղը. ԺԷԼԻՆՕԻ ՇԱՔԱՐԱՀԱՏՆ է (Բժշկական լրագիր Ֆրանսայի)։

Կիներու ԱՐԳԱՆԴԱԽԵՂԴՈՒԹԻՒՆԸ (ԻՍԹԷՐԻ), ԴԻՒՐԱԳՐԳՌՈՒԹԻՒՆԸ և քառասունէն յիսուն տարեկան հասակին մէջ սովորականի դադարումին հետեւանքով անոնց ենթարկուած հոգեկան հիւանդութիւնները կատարեալ յաջողութեամբ բուժելու ամէնէն ազդեցիկ դեղը ԺԷԼԻՆՕԻ ՇԱՔԱՐԱՀԱՏՆ է (Տոքթ. Բօլ տը Ռէյնիօն)։

—

ԺԷԼԻՆՕԻ ՇԱՔԱՐԱՀԱՏերը մասնագէտ բժիշկներու կողմէ, շատ մը ՋՂԱՑԻՆ ԾԱՆՐ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ ենթարկուողներու յանձնարարուած և հրաշալի արդիւնք ցոյց տուած է, ինչ որ առանց մեծ վտանգի ենթարկուելու կարելի չէր ձեռք բերել լոկ պրօմիւրի գործածութեամբ. այս հիւանդութեանց մէջ գլխաւորաբար կըրնանք յիշել ԼՈՒՍՆՈՏՈՒԹԻՒՆԸ (սարա) Առողջապահական լրագիր Ֆրանսայի։

Կը ծախուի ամէն դեղարաններու և մթերանոցներու մէջ։ 496 22—26

ԼԱ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Առաջին առանձնաշնորհեալ Ապահովագրական Ընկերութիւն
ՌՈՒՍՃՈՒՔ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կարասի, անշարժ ստացուածք, վաճառք, ելն. մայրաքաղաքին և գաւառներուն մէջ։

Լաւ պայմաններ —Շահաւոր ապահովագիններ։

ԿԵԱՆՔԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ամբողջ կեանք, խառն, որոշեալ ժամանակ, տղոց օժիտ և ծերութեան համար հասոյթ։ Անկախ թարիֆա մը անձնապանութեան, մենամարտի և ճամբորդութեան համար։

ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Աշխատութեան ժամանակ եղած դժբաղդութեանց դէմ. Ապահովագրութիւն ճամբորդներու համար, առնուած ապահովագինները ետ տրուելով կամ առանց ետ տրուելու։

ԱԶԱՏ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Առաջին կարգի երաշխաւորութիւններ խիստ մեծ Ընկերութեանց կրկին կրկին ապահովագրութեամբ։

Ընդհանուր գործակալութիւն բովանդակ Արեւելքի համար (Թուրքիա, Յունաստան, Եգիպտոս, Սուրիա)։

Ժ. Պ. ՔԱՍՍԱՐԷԹԹՕ

Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Գաֆաֆեան խան, թիւ 6-9

Գլխաւոր գործակալութիւն,—Կ. Պոլիս, Սաարճիէ խան, Պահճէ Գաբու։

Ընկերութեան դրամատունն է

ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ 599

ՊՐՈՒՍԱՅԻ ՏԻՒՋ ՕՂԻՆ

ԹՐԻԱՆՏԱՖԻԼՕՓՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՑ ոգելից ըմպելիներու գործարանին մէջ, Թիւ 69 Մումհանէ՝ Ղալաթիա, կը ծախուի Պրուսայի ընտիր տիւզ օղին, առաջին տեսակին մէկ կալօնը 15 ղրշ ի, երկրորդ տեսակը՝ մէկ կալօնը 12 ղրշ.ի։ Ընտիր տեսակէն մաստիքա, կալօնը 11 ղրշ.ի, երկրորդ տեսակը՝ կալօնը 13 ղրշ.ի։

Ցարգոյ հասարակութիւնը անգամ մը եթէ փորձէ այս ըմպելիներէն շատ գոհ պիտի մնայ։ Ո՛վ որ կրնայ օխայով գնել։

663 5—24

ՆՈՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԿՕՇԻԿԻ

DÉPOSÉE MARQUE FONDÉE EN 1880

ՊՕՂՈՍ ՄԻՆԱՍԵԱՆ

Որ 16 տարիէ ի վեր Ղալաթիոյ և Բերայի պատրաստ կօշիկի վաճառատանց իր սեպհական գործարանէն կը հայթայթէր եւրոպական նիւթերով պատրաստուած ամէն տեսակ կօշիկ արանց, կանանց և տղայոց, այս անգամ բացած է ի Ղալաթիա ԿՕՇԻԿԻ ՆՈՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ մը, ուր նաև միշտ պատրաստ կը գտնուի Փրանսական և անգլիական գործարաններէ բերուած ամէն տեսակ կաշիէ և լաթէ կօշիկներ, Բօ-տը Սիւէտ լուստրին, վիտելա, կլասէ, այծի մորթ, քարամանտօլ, և մետաքս, նաև ղուտ քթանէ ամէն տեսակ, ամէն գոյն, կտորով և պարզ կիսակօշիկներ։ Ճշմարիտ կտորով և քամով։ Ցանձնարարութիւնք կը կատարուին նաև չափու վրայ։ 592

Բարեձեւութիւն, տոկունութիւն եւ անմրցելի աժանութիւն

(Քարաքէօյ պօղազքէսէն թիւ 15)

ՆՈՐ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԼԱՌՈՒՍ

Ամէնէն կատարեալը, ամէնէն նորը, լաւագոյնը, եւ բոլոր Փրանսական հանրագիտարաններուն ամէնէն լաւ պատկերազարդուածը։

Նոր պատկերազարդ Լառուսը որ Ֆրանսայի մէջ խիստ մեծ յաջողութիւն մը ունեցած է, նպատակ ունի գոհացում տալ անձերուն որոնք կը փափաքին ունենալ փոքր թուով հատորներով, լուրջ կատարեալ և իրականարար Նոր Հանրագիտակ բառ մը։ Ականաւոր գրագէտներէ և գիտուններէ շարադրուած, նկատի առած է գիտութեանց և հմտութեան ամէնէն վերջին մարդկային գիտութեանց ամէն ճիւղերուն մէջ։ Միանգամայն կը պարունակէ բազմաթիւ պատկերներ ամենամեծ խնամքով րատուած (նշանաւոր անձերու, արուեստի և հոյակապ շինուածներու, տարազներու և թիթեռներու, երկրաչափական պատկե կենդանիներու և տունկերու, սեւ և գունաւոր աշխարհագրական քարտէսներ)։

Նոր պատկերազարդ Լառուսը 16 երեսնոց, իւրաքանչիւրը 50 սանթիմի տետրերով կը հրատարակուի, և 1897 Ապրիլ 1 շաբաթէ շաբաթ լոյս կը տեսնէ։ Ան նուազն 400 տետր պիտի ըլլայ, որոնք 7 հատոր պիտի կազմեն. բաժանորդները եթէ նախամեծար համարին, գործը ընդունիլ 10 տետրէ բաղկացեալ անկազմ սերիներով, անկազմ կամ կազմուած հատ իրենց հրատարակութենէն վերջ։ Առաջին երեք հատորները արդէն ծախու են։

Պայմանաւոր բաժանորդագինը հետեւեալն է.
- 180 ֆրանք առանձին տետրերով կամ սերիներով եւ կամ Թղթակազմ
- 215 ֆրանք կազմուած հատորով, (demi-chagrin), կարմիր, սեւ կամ

Վճարումը կ'ըլլայ (Բարիզի վրայ մանտաներով) չորս անգամէն, իւրաքանչիւրը հաւասար, այսինքն վեց ամիսը անգամ մը, մանաւ որ առաջին վճարումը ըլլայ ստորագրուած օրը։

Պայմանաւոր բաժանորդագրութեան գրուելով, ստորագրողը զերծ կը մնայ ապագայ գինի բարձրացումներէ, նոյնիսկ ե աւելի պրակներ ալ հրատարակուելու ըլլան։

ԳՐԱՏՈՒՆ ԼԱՌՈՒՍ, Բարիզ, Մօնբառնաս փողոց, թիւ 17։ Խնդրողին 16 երեսնոց պրակ մը՝ իբր նմոյշ պիտի ղրկուի ձրիա

COMPAGNIE ROSSIA D'ASSURANCES

ՌՈՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20 ի Կայս. Իրատէով արտօնեալ Ընկերութեան կեդրոնատեղին Պետերսպուրկ Ընկերութեան պարագայքը. Մեծ Մորսքայա 37 Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.— ԿԵԱՆՔ.— ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.— [illegible]։

Երաշխաւորութեան գումար	121,765,33
1898 ի հասոյթք	34,775,462
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է ձեռ՝	164,172,000

Ընկերութեան քննիչ ի Կ. Պոլիս
Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ

Ղալաթիա, Քարաքէօյ [illegible]

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար
ԹԷՈՏՈՐ ԲԼԷՐԻԷ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852ին

Յ. Ա. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ–ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

(Եանըգի զաւէջրատան վրայի յարկը, ճիշդ Չըպուքճեանց դէմը)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենաստորև ցաւած ակռաները մէկ անգամէն կը լեցնեն. ցաւով դիմելու եւ բուժուած վերադառնալու պայմանաւ։

Նորահնար եղանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր և դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն ըստ տարիքի, ծամողութիւն եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորեալ։

Բերնի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին ինչպէս նաև թմրեցուցիչ դեղերու և ամենակատարելագործեալ ազդանիւթերու միջոցաւ, առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Ե. Գ. Ձմեռները կիրակի օրերն ալ (մինչեւ կէս օր) ինչպէս նաև ամէն օր (մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ կ'ընդունին։

Տանօր —Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ ՁՈՒՆԻՆԻՔ 11 197

ԼԷ ՓՐՕՎԷՆՍ ՐԷՈՒՆԻ

LES PROVINCES RÉUNIES

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ՊՐԻՒՔՍԷԼ

Ապահովագրական ընկերութիւն ընդդէմ հրդեհի
ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ ԸՆԿ. ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

Քննիչ Տնօրէնութեան
Ա. ԿԻՒՐՃԵԱՆ

Տնօրէն ընդհանուր Թուրքիոյ
ԱՐՇԱԿ ՌՈՒՆՃԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Ճէնիտ խան

Գաւառաց համար պատուաւոր երաշխաւորութեամբ գործակալներ կը փնտռուին

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ Վեհափառ Սուլթանին Կայսերական Իրատէով

Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892 թուականը (20 Ռէճէպ 1310)

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին է ՈՒՐԻՍ ԷՖԷՆԻ խան, Քարաքէօյ Ղալաթիա

Գործակալ, Ղալաթիոյ մէջ
Պ. Ալպէր Սիմօն
Ցակօբեան խան, Վօյվօտա փողոց
Թիւ 67

Գործակալ, Ստամբոլ կողմը
Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը
Էնէ Համի Հավլուսը փողոց,
Օսմ. Նախակարան դէմը

Ներ-գործակալ Պոլսոյ կողմը Պ. Ի. Զաքօն
Մահրուտճեանը, Զարըճը խան, Թիւ 21 194

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հիլլի, Կ. Պոլսոյ և Օտեսսայի

Նուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1069	Գոմօ	1497	Կօզօ	1011	Մալմօ	724	Րօզարիօ	186
Ալէբօ	3607	Գօնկօ	2906	Կրօտինօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սաբֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Գորսօ	895	Հիրօ	775	Մարդէլլօ	3709	Սիբիօ	1735
Արիօսօ	2377	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Միքատօ	3557	Սիլվիօ	1193
Պասանօ	1822	Տօմինօ	937	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Սբէրօ	1200
Պօրօտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հօրադիօ	3600	Մօնդէպէլլօ	1735	Թասսօ	1328
Պրավօ	1076	Տրաքօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրինօ	841	Տինամօ	504	Իտալօ	2354	Նէրօ	1083	Թօբիօ	3827
Պըֆֆալօ	4431	Էպրօ	2464	Իտահօ	5540	Օթիլօ	4100	Թօլէտօ	1470
Գէյրօ	1671	Էլտօրատօ	1520	Ճիւնօ	1080	Օնթարիօ	4036	Թօբբիտօ	487
Գալիբսօ	1337	Էրաթօ	1841	Քլէօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Գամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քօլբինօ	2307	Բալէրմօ	1637	Վասքօ	1914
Գազօ	1094	Ֆինլանտօ	1828	Քօվնօ	1700	Բօլօ	510	Վօլօ	1289
Զիբակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Րիալթօ	2229	Վօլթուրնօ	2396
Սիսէրօ	1834	Ֆրանչիսգօ	4582	Լէբանդօ	2272	Րինալտօ	1663	Նէտօ	1850
Գլիօ	2697	Կալիլէօ	3060	Լիվօռնօ	1643	Րօլլօ	1613	Ձէրօ	1200
Գօլօրատօ	4235	Կիտանօ	1243	Լօրէնցօ	3191	Րօմէօ	1789		

Լօրէնցօ շոգենաւը, նաւապետ Ուէնկ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած է։

Բօնկօ շոգենաւը, նաւապետ Ճօնս, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է առ սոյն 29ին և դեկտ. 12ին հոս կը սպասուի։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՐԻՋՕ
Թիւ 23—24, Բիւյիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա 377

ՖՐԵՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվըրփուլ և Պոլսոյ միջև շոգենաւ

Նուանք	Թօնօ	Անուանք
Վիքդօրիան	10500	Ֆլավիան
Քումէնեան	10500	Քէմպրիըն
Քէսդրիան	10500	Արմէնիըն
Լանքասդրիան	9000	Ալմէրիան
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան
Գօլօմպիան	8000	Աթէնիան
Ճօրճիան	8000	Անտալուզիան
Պոստոնիան	8000	Ալճէրիըն
Ֆիրճինիան	8000	Լէսպիան
Ֆալէրնիան	3700	Մինճօ
Վավօնիան	3700	Օբօրդօ
Ֆլամինիան	3700	Լիսպօն
Ֆապիան	3500	

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի որ ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունէն հանելու համար իրենց հրահանգը ղրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՕՆ
Ղալաթիա, Քարաքէօյ
600 Հին տեղը Մաքսատան

COMP RUS

NAVIGATION A VAPEUR ET COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւն

- Կր. 19 2 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի
- Դ. 20 3 Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ, Աղեքսանդրիա, Բօր-Սայիտ, Յաֆա, Պէյրութ եւ Թրիփոլի
- Ե. 21 4 Օտէսա ժամը 9ին միջօրէէն առաջ
- Ե. 21 4 Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռիզէ եւ Բաթում ժամը 1ին յետ միջօրէի
- Ուր. 22/5 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅՑԱԿԱՆ

Ն. ՊԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Տոմսեր ուղղակի Բարիզի համար
Առաջին կարգի 245 Ֆրանք. Երկրորդ
175 Ֆրանք. Տեղեկութեանց
դիմել Գործակալին Թօփ Հանէ
վրայ։ 516 Թ. ՌԱՖՏՈՒ

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

Անուանք	Թօնօ	Նուանք
Իվէրնիա	18900	Պավօնիա
Սաքսօնիա	18900	Քէֆալօնիա
Լուքանիա	12952	Վէրլիա
Քամբանիա	12950	Թամիա
Ուլթօնիա	8845	Թիրիա
Ումպրիա	8128	Սիբրիա
Էթրուրիա	8120	Սամարիա
Սէրվիա	7392	Դէբբօ
Ուրանիա	7269	Շէրպուրկ

Դիմել առ ՃՕԼԻ և ՍԻԿԸՐ
Joly et Seager
Մէյմէնէթ խան, Թիւ 6, 7, 8, Ղալ
Թիւ, Քարա Մուսթաֆա փողոց 255

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԽՈՍՐՈՎԵԱՆ